Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 95 (7095)
АПРЕЛИИН
22
ПЯТНИЦА
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр—урагшаа, коммунизмын илалта тээшэ дабшая!

(1955 оной Майн 1-дэ зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гэй уряануудһаа).

1955 оной Майн 1-дэ зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гэй уряанууд

1. Ажалшадай уласхоорондын һанал нэгэдэлгын үдэр, бүхы оронуу- хүдэлмэришэдэй ахадүүгэй харилсаанай үдэр—Майн 1 мандаха лтогой!

Пролетарска интернационализмын тугые дээшэнь үргэе! Бүхы оро-удай пролетаринар нэгэдэгты!

2. Эб найрамдалай түлөө, демократиин түлөө, социализмын түлөө сэжэ байһан бүхы арадуудта ахадүүгэй амар мэндэ!

3. Бүхы оронуудай ажалшад! Эб найрамдал сахиха хэрэгые арадуу гартаа абаад, эсэстэнь хүрэтэр аршалан хамгаалаа һаань, эб най-дал сахигдаха ба батадхагдаха! Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ ара-дай нэгэдэлые бэхижүүлэгты!

Арадуудай хоорондын бата бэхи эб найрамдал мандаха болтогой!

4. Эб найрамдалай тала баригшадай хүсэн түгэлдэр хүдэлөөн ы дэлхэй дээрэ мандаха болтогой! Бүхы оронуудай ажалшад, шэнэ һай аюулда эсэргүүсэн, арадуудай хоорондын амгалан ёһоной харил- ажаллалгын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэгты! Эб найрамдалай тала игшадай зэргэнүүдые олошоруулан нягтаруулагты!

5. Бүхы оронуудай ажалшад! Атомна, водородно, хүн зониие олоор аха бусад зэбсэгые хорихын түлөө, буу зэбсэг ниитэ дээрэнь хороохын өө тэмсэгты!

6. Германска милитаризмые һэргээн бодхоолгодо эсэргүү тэмсэлдэ дуудай һанал нэгэдэлгэ бэхижэжэ байг лэ! Бата бэхи эб найрамдалай европейскэ бүхы арадуудай аюулгүй байдалые хамтаараа сахихын тү-ө!

7. Советскэ Союзай ба арадай демократиин оронуудай ажалшад! ай хүсэнүүдые саашадань нягтаруулжа, демократическа лагериин нуудай экономическа ба өөрыгөө хамгаалгын хүсэ шадалые дээшэ-лжэ, эб найрамдалай дайсадай хорото ябуулгануудта харюу үгэе! Аг-иин аюулда эсэргүүсэн эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ өөһэдынгөө элэл оролдолгые бүри нягтаар нэгэдүүлэе!

8. Арадай ажахые хүгжөөхэ нэгэдэхи табанжэлэй түсэбые дүүргэхын өө, ороноо индустриализацилхын түлөө, социализмын үндэһэ һуури гуулхын түлөө амжалтатайгаар тэмсэжэ байһан агууехэ хитад арад-ахадүүгэй амар мэндэ!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай хүсэн түгэлдэр арга нүхэсэл—етскэ ба хитад арадуудай эбдэршэгүй хани барисаан ба харилсан ажаллалга мандажа ба һалбаран бадаржа байг лэ!

9. Арадайнгаа ажахые ба культурые саашадань хүгжөөн дэбжээхын өө, арадай-демократическа гүрэнүүдэй хүсэ шадалые бэхижүүлхын арадуудай ажана һайн байдалые шууд дээшэлүүлхын түлөө, социа-м байгуулхын түлөө амжалтатайгаар тэмсэжэ байһан арадай демо-тиин оронуудай ажалшадта ахадүүгэй амар мэндэ!

Арадай-демократическа оронуудай ба Советскэ Союзай хоорондохи эршэгүй хани барисаан, харилсан ажаллалга мандаха ба бэхижэхэ лтогой!

10. Арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохын түлөө, эб найрамдалай өө, Корейн демократическа ёһоной национальна нэгэдэлэй түлөө тэм-э байһан Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын баатарлиг та ахадүүгэй амар мэндэ!

11. Эб найрамдалай ба демократиин түлөө, Эхэ оронойнгоо арадай ые һэргээн бодхоохын түлөө тэмсэжэ байһан Вьетнамай Демокра-ска Республикын баатарлиг арадта ахадүүгэй амар мэндэ!

12. Баруун Германиие дэлхэйн гурбадахи дайнай гуламта болгохо уршагта политикада эсэргүүсэн тэмсэжэ байһан Германиин эб най-алда дуратай хүсэнүүдтэ амар мэндэ!

Нэгэдэмэл, бэеэ даанхай, демократическа ба эб найрамдалда дуратай ание байгуулхын түлөө тэмсэлэй найдамтай түшэг тулгуури—Гер-ка Демократическа Республика мандаха болтогой!

13. Индиин арадуудта амар мэндэ! Бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрам-ай аша туһада Советскэ Союзай ба Индиин арадуудай хоорондохи барисаан ба харилсан ажаллалга бэхижэжэ байг лэ!

14. Империалистическэ дарлалтада эсэргүүсэн, өөрынгөө эрхэ сү-й ба национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ байһан иальна ба бэеэ даагаагүй оронуудай арадуудта амар мэндэ!

15. Колониальна ба үндэһэ яһанай дарлалтада эсэргүүсэн, уласхоо-н түгшүүрилые һулаарулхын түлөө тэмсэжэ байһан Азиин ба Афри-арадуудта амар мэндэ!

16. Уласхоорондын түгшүүрилые һулааруулхын түлөө, гүрэнүүдэй ам-аар ажабайхын ба бүхы дэлхэй дээрэ бата бэхи эб найрамдал хан-н түлөө тэмсэлдэ Англиин, Америкын Холбоото Штадуудай ба Совет-Союзай арадуудай хани барисаан ба харилсан ажаллалга мандаха тогой!

17. Эб найрамдалай түлөө, германска милитаризмые һэргээлгэдэ гүүсэн, Европодо аюулгүй байдалые хамтаараа сахихын түлөө тэм-э Советскэ Союзай арадуудай ба Франциин, Италиин арадуудай ндохи хани барисаан ба харилсан ажаллалга бэхижэжэ байг лэ!

18. Национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө, оронойгоо демокра-ка хүгжэлтын түлөө, милитаризмые һэргээлгэдэ эсэргүүсэн, Японие на Востогто империалистнуудай сэрэгэй плацдарм болгохо ябадалда гүүсэн эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэжэ байһан японско арадта амар э!

19. Демократическа, бэеэ даанхай ба эб найрамдалда дуратай Авст- байгуулхын түлөө хүсэлэл оролдолго гаргажа байһан австрийска та амар мэндэ!

20. Советскэ Союзай эб найрамдалда дуратай гадаадын политика—найрамдалые аршалан хамгаалха ба бэхижүүлхэ хэлбэришэгүй полити-шэнэ дай бэлэдхэлгэдэ ба һүжэрөөлгэдэ эсэргүүсэн тэмсэхэ политика, хоорондын харилсан ажаллалгын ба бүхы оронуудай хоорондо ажал эй холбоо барисаа хүгжөөхэ политика мандаха болтогой!

21. Советскэ Армиин ба Флодой сэрэгшэд! Өөһэдынгөө сэрэгэй ба тическэ эрдэмые оролдосотойгоор дээшэлүүлэгты, өөһэдынгөө дай-ы шадабариие нарижуулан һайжаруулагты, дайшалхы шэнэ техни-мүнөө үеын буу зэбсэгүүдые шудалагты!

Эб найрамдалые ба манай Эхэ ороной аюулгүй байдалые сахижа н, илалтануудай алдар солоор бүрхөөгдэһэн, шэн зоригто Советскэ тэ Хүсэнүүд мандажа ба бэхижэжэ байг лэ!

22. Советскэ Союзай ажалшад! Коммунистическэ партиие ба Совет-правительствые тойрон улам нягтаар жагсая, коммунистическэ об-о байгуулха агуувхэ хэрэгтэ манай хүсэнүүдые ба зохёон байгуулхы зоригые элсүүлэн хандуулая!

23. Советскэ байгуулалтын бата бэхи үндэһэ һуури—хүдэлмэришэн ба колхозно таряашадай холбоо барисаан мандажа ба бэхижэжэ лэ!

24. Манай олонациональна социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалай ндэһэн—Советскэ Союзай арадуудай ахадүүгэй хани барисаан жа ба һалбаран бадаржа байг лэ!

25. Советскэ Союзай ажалшад! Арадай бүхы ажахые саашадань н дэбжээхэ, арадай материальна ба культурна ажана һайн байда-дээшэлүүлхэ, манай Эхэ ороной хүсэ шадалые ба аюулгүй байда-бэхижүүлхэ үндэһэ һуури—хүндэ промышленностиие үлэмжэ ехээр елгэдэ зорюулагдаһан Парти ба Правительствын политикые бодото дээрэ оролдосотойгоор бэелүүлэгты!

26. Эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба мастернууд! Табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ шэнэ амжалта туйлагты! Ажалай үндэр бүтээсын түлөө бүгэдэарадай хүдэлөө дэлгэрүүлэгты! Саашанхи техническэ дэбжэлтын түлөө, наукын, шэнэ техникын, түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэгты!

27. Социалистическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэхын түлөө тэмсэгты, предприятинуудайнгаа жэгдэ һайн хүдэлмэриие хангагты! Промышленностиин резервнүүдые элирхэйлэн хэрэглэгты, ажалай журамые саашадань бэхижүүлхэ, продукциин шанарые һайжаруулха ба өөрынь үные химдаруулха ябадал туйлагты!

28. Нүүрһэнэй промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд! Бүхы шахтануудай үйлэдбэриингөө түсэбүүдые дүүргэлгэ туйлагты, үйлэдбэриие эмхидхэлгэдэ цикличнэ арга метод хэрэглэгты, техникые ашаглалга һайжаруулагты! Шэнэ шахтануудые, уурхайнуудые түргэнөөр байгуулагты, тэдэнэй проектнэ хүсэ шадалые хүсэдөөр хэрэглэгты! Арадай ажахыда нүүрһэ ехээр үгэе!

29. Нефтяной промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд! Шэнэ скважинануудые түргэнөөр үрэмдэгты, нефтиин баялигуудай ба газай шэнэ газарнуудые нээгты! Олзоборилго ба завод бүхэндэ нефть малтан абаха ба буйлуулха шэнэ түрүү арга методүүдые үргэнөөр хэрэглэгты! һайн шанартай нефть, газ, нефтепродуктнуудые орондоо ехээр үгэе!

30. Советскэ металлургнууд! Металлургическа ба горнорудна предприятинуудай хүсые бүри һайнаар хэрэглэгты, үйлэдбэриин техникые ба технологиие нарижуулагты! Предприяти бүхэнэй түсэбүүдээ бүхы номенклатураарнь дүүргэлгые туйлагты! Арадайнгаа ажахыда шэрэм, булад, прокат, үнгэтэ металлнуудые ехээр үгэе!

31. Электротехническэ ба радиотехническэ промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд! Үндэр шанартай түхеэрэлгэнүүдые, приборнуудые, аппаратурануудые үйлэдбэрилгэ бүхы хэмжээгээр ехэ болгогты!

32. Советскэ энергетигүүд! Электростанцинуудта ба электросетьнүүдтэ шэнэ хүсэнүүдые түргэнөөр ашаглалгада оруулагты, тэдэниие ашаглалга һайжаруулагты, түлишэ гаргашалгые бага болгогты! Түрүү техникэ үргэнөөр хэрэглэгты!

33. Машина бүтээлгын предприятинуудай эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд! Автомобильнуудые, тракторнуудые, комбайнуудые, хүдөө ажахын бусад машинануудые олоор бүтээн гаргагты! Арадай ажахыда бүтээсэ ехэтэй машинануудые, станогуудые, прессүүдые олоор үгэе!

34. Химическэ промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Арадай ажахыда, хүн зондо хэрэгтэй минеральна үтэгжүүлгэнүүдые, химическэ бусад продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэ болгогты, ассортиментыень үргэдхэгты!

35. Барилгашад—эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд! Шэнэ предприятинуудые, совхозуудые, машинно-тракторна станцинуудые, байрын гэрнүүдые, һургуулинуудые, больницануудые, хүүгэдэй ба культурна эмхи зургаануудые түргэнөөр баригты! Барилгые индустриализацилгые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлэгты, түмэр-бетон конструкцинуудые үргэнөөр хэрэглэгты! Барилгын өөрынь үнэ химдаруулагты, шанарыень һайжаруулагты!

36. Барилгын материалнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Цемент, хабсаргагдадаг түмэр-бетон конструкцинуудые, барилгын шэнэ материалнуудые үйлэдбэрилгэ ехэ болгогты! Манай Эхэ ороной барилгануудта үндэр шанартай барилгын материалнуудые ехээр үгэе!

37. Ой модоной, саарһанай, модо болбосоруулгын промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд! Модо бэлэдхэлгэ ба шэрэлгые, саарһа үйлэдбэрилгые ехэ болгогты! Ажалай бүтээсые дээшэлүүлэгты, үйлэдбэриие эмхидхэлгэ һайжаруулагты, механизмуудые хүсэдөөр ашаглагты! Орондоо модо, саарһа, һайн шанартай мебель ехээр үгэе!

38. Үргэн хэрэглэлэй эд бараа үйлэдбэрилдэг промышленностиин эрэгтэй, эмэгтэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд! Эд бараа үйлэдбэрилгые, тэдэнэй ассортиментые үргэдхэгты, түүхэй эд гамтайгаар хэрэглэгты! һайн шанартай ба гоё һайхан бүд, һайн шанартай хубсаһа, бүхэ ба һайхан гутал, арадай хэрэглэлэй бусад эд бараа ехээр үгэе!

39. Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй, мяханай ба һүнэй продуктнуудай промышленностиин хүдэлмэрилэгшэд! Эдеэ хоолой зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ бүхы хэмжээгээр үргэдхэгты, тэдэнэй шанар һайжаруулагты, продукциин өөрынь үнэ химдаруулагты! Хүн зондо сахар, өөхэ, тоһо, мяханай, һүнэй ба бусад продуктнуудые ехээр үгэе!

40. Загаһанай промышленностиин хүдэлмэришэд! Загаһа бариха ба буйлуулха түсэбөө дүүргэлгэ туйлагты! Олзоборилгын флодые ба загаһа барилгын багажа зэбсэгүүдые һайнаар хэрэглэгты! Загаһа үсхэбэрилгэ хүгжөөгты, продукциин шанар һайжаруулагты, өөрынь үнэ химдаруулагты!

41. Колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! 10 миллиард пүүдһээ бага бэшэ ороoһо таряа жэл бүри суглуулан абадаг болгогты! Тарилгын талмайе үргэдхэгты, ороoһото культурануудай ургасые дээшэлүүлэгты, таряа хуряалгын үедэ гээлтые бага болгогты! Шэнэ ба боро газар элдүүрилхэ 1955 оной түсэб дүүргэлгые ба үлүүлэн дүүргэлгые хангая!

42. Колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүд ба совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Ороoһо таряа үйлэдбэрилгые эрид дээшэлүүлхэ, малажалда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха шухала эшэ үндэһэн—кукуруза тарилгые бүхы хэмжээгээр үргэдхэгты!

43. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Социалистическэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин бүхы һалбаринуудай хүсэ ехэ дэбжэлтын түлөө тэмсэгты! Түсэблэлгын шэнэ гуримай ёһоор эдлүүриин газарые, колхозууд ба совхозуудта бии байһан резервнүүдые һайнаар ашаглагты! Орондоо ороoһо таряа, мяха, һү, нooһо, хлопок, лён, сахарна свёкло, хүдөө ажахын бусад продуктнуудые ехээр үгэе!

44. Колхознигууд ба колхозницанууд! Ажалай бүтээсые дээшэлүүлэгты, ажалай журам бэхижүүлэгты! Наукын ба түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые шэнжэлжэ, үйлэдбэридэ үргэнөөр нэбтэрүүлэгты! Колхозуудай ниитын ажахые саашадань бэхижүүлгые ба бүхы хэмжээгээр хүгжөөлгые, колхозуудай доходуудай ургалтые ба колхознигуудай ажана байдалай һайжаралгые хангая!

45. Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэ болгогты! Малай ашаг шэмэ үгэлгые эрид дээшэлүүлгые ба тоо толгойе олошоруулгые хангагты! Орондоо малажалай продуктнуудые ехээр үгэе!

46. Колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүдэй, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Техническэ культурануудые, овощь ба хартаабха үйлэдбэрилгые үргэдхэгты! Тэдэнэй ургасые дээшэлүүлэгты!

47. Машинно-тракторна станцинуудай хүдэлмэрилэгшэд! Хүдөө ажахын бүхы культурануудай ургасые дээшэлүүлхын түлөө, колхозуудай ниитын малажалые хүгжөөхын түлөө, хүдөө ажахын продукци тушаалгаар гүрэнэйнгөө урдахи уялгануудые колхозуудай хаһа саг соонь дүүргэхын түлөө тэмсэгты! Тракторнуудые, комбайнуудые, бусад машинануудые һайнаар хэрэглэгты, продукциин өөрынь үнэ химдаруулагты!

48. Совхозой хүдэлмэрилэгшэд! Эдлүүриингээ газарые һайнаар хэрэглэгты, полинуудай ургасые, малажалай ашаг шэмэ үгэлгые дээшэлүүлэгты! Совхозуудта өөрын тэжээлэй база байгуулагты! Үйлэдбэри эмхидхэлые ба техникэ хэрэглэлгые һайжаруулагты, продукциин өөрынь үнэ химдаруулгые, совхоз бүхэнэй гүрэнһөө мүнгэ абангүйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадал туйлагты! Бүхы совхозуудые товарна продукци ехээр үгэдэг жэшээтэ предприятинууд болгоё!

49. Нютагай промышленностиин ба олзоборилгын кооперациин хүдэлмэрилэгшэд! Арадай хэрэглэлэй эд бараа, ажахыда хэрэгтэй зүйлнүүдые ба барилгын материалнуудые үйлэдбэрилгэ ехэ болгогты! Хэһэн зүйлнүүдэйнгээ шанар һайжаруулагты, өөрынь үнэ химдаруулагты, нютагай түүхэй эд һайнаар хэрэглэгты! Хүн зониие ажаһуудалай талаар хангаха предприятинуудые олон болгогты, тэдэнэй хүдэлмэриие һайжаруулагты!

50. Гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэд! Городто ба деревнидэ советскэ худалдаа наймаа бүхы хэмжээгээр дэлгэрүүлэгты, ажалшадай хэрэглэмжые шухала эд бараагаар хангаха ябадал туйлагты! Советскэ худалдаа наймаанай культурые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэгты!

51. Түмэр замай транспортын хүдэлмэрилэгшэд! Ашаа шэрэлгые ехэ болгохын ба пассажирнуудые шэрэлгые һайжаруулхын түлөө тэмсэгты! Вагонуудай ашаа дааха шадабариие хүсэдөөр хэрэглэхэ, поезднуудта бүри ехэ ашаа тээдэг болохо ба ябасыень түргэдхэхэ, вагонууд ба локомотивуудай эрьесые түргэдхэхэ ябадал туйлагты! Түмэр харгынуудай нарин һайнаар, таһалгаряагүйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадал хангая!

52. Далайн ба гол мүрэнэй флодой хүдэлмэришэд! Ашаа шэрэлгые бүхы хэмжээгээр ехэ болгохын түлөө тэмсэгты! Флот ба портнуудые ашаглаха түрүү арга методүүдые зоримгойгоор хэрэглэгты! 1955 оной навигациие жэшээтэ һайнаар үнгэргэе!

53. Автомобильна транспортын ба шоссейнэ харгынуудай хүдэлмэришэд! Ашаа шэрэлгые ехэ болгогты, пассажирнуудые хангалга һайжаруулагты! Автомобильнуудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаха ябадал туйлагты! Шоссейнэ харгынуудые жэшээтэ һайн байлгагты, шэнэ харгынуудые заһалга үргэдхэгты!

54. Хэлхээ-холбооной хүдэлмэришэд! Хэлхээ-холбооной хэрэгсэлнүүдые эсэшэ сусашагүйгөөр хүгжөөгты, нарижуулан һайжаруулагты! Почтын, телефоной, телеграфай, радиогой һаадгүйгөөр хүдэлмэрилхэ ябадал туйлагты! Хүн зониие хангалга һайжаруулагты!

55. Советскэ эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд! Гүрэнэй аппарадай хүдэлмэриие һайжаруулагты! Албан хойрог ба нобшо ябадалые зайсуулагты! Ажалшадай эрилтэнүүд ба хэрэгсэлнүүдтэ анхаралтайгаар хандагты! Гүрэнэй журам бэхижүүлхын ба социалистическэ хуули ёһые наринаар сахихын түлөө тэмсэгты! Гүрэнэй аппарадые гаргаша багатай болгохо ба олониитэтэй тэдэнэй холбоо барисаае саашадань шангадхаха ябадал туйлая!

56. Научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай ба дээдэ һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэд! Советскэ наука ба техникые урагшань дабшуулагты! Научна хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые зоримгойгоор шүүмжэлэгты! Арадай ажахые хүгжөөлгэдэ ба манай ороной саашанхи техническэ дэбжэлтые хангалгада советскэ наукын үүргые дээшэлүүлэгты! Мэргэжэлтэдые бэлэдхэлгэ һайжаруулагты!

57. Литературын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэд! Гүнзэгы идейнэ удхатай литературын ба искусствын түлөө тэмсэгты, өөһэдынгөө уранһайханай шадабариие эсэшэ сусашагүй нарижуулан һайжаруулагты! Манай агуувхэ арадай сэдьхэл хангамаар зохёолнуудые найруулагты!

58. Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд! һургуулида һуралсалай ба хүмүүжүүлгын шанарые һайжаруулагты! Советскэ Эхэ орондоо инаг дуратай ба үнэн сэхэ байха, арадуудай хоорондын хани барисаанай үзэл сурталаар үхибүүдые хүмүүжүүлэгты! Социалистическэ обществын культурна, эрдэмтэй, ажалда дуратай гражданинуудые, коммунизмын эдэбхитэй байгуулагшадые бэлэдхэгты!

59. Медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд! Арадай элүүрые хамгаалгые һайжаруулагты, хүгжөөгты, эмнэлгын ба санитарна эмхи зургаануудай хүдэлмэриин культурые дээшэлүүлэгты! Медицинскэ наукын туйлалтануудые хүдэлмэридөө хэрэглэгты!

60. Советскэ профсоюзууд! Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө, арадай ажахын түсэбүүдые дүүргэхын, үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэгты! Үйлэдбэриин новаторнуудай дүй дүршэл дэлгэрүүлэгты! Хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай материальна ажана байдалые ба культурна хэмжээе саашадань дээшэлүүлхын тулада эсэшэ сусашагүйгөөр оролдогты!

Коммунизмын һургуули — советскэ профсоюзууд мандаха болтогой!

61. Советскэ эхэнэрнүүд! Арадай ажахын, наукын, культурын бүхы һалбаринуудта, советскэ арадай аша туһада ба зол жаргалда үхибүүдые хүмүүжүүлхэ һайн һайхан хэрэгтэ шэнэ амжалта туйлагты!

Коммунизм эдэбхитэйгээр байгуулагшад — советскэ эхэнэрнүүд мандаха болтогой!

62. Коммунизмын залуу байгуулагшадай түрүү отряд, советскэ залуушуулые эмхидхэгшэ, Коммунистическэ партиин эдэбхитэй туһалагша ба резерв — Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союз мандаха болтогой!

63. Хүбүүд ба басагад, манай алдарта советскэ залуушуул! Ажахын ба культурна байгуулалтада, оронойнгоо ниитын-политическэ бүхы ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадагты! Түрүү наукын ба техникын туйлалтануудые оролдосотойгоор шудалагты, промышленна ба хүдөө ажахын үйлэдбэриие һайнаар мэдэдэг болгогты! Манай орондо коммунизм байгуулалгын илахын түлөө тэмсэлдэ хатуу зоригтой байгты!

64. Пионернүүд ба һурагшад! Эрдэмые оролдосотойгоор ба тэсэбэритэйгээр шудалагты! Ажалда дуратай, журамтай байгты, һуралсалдаа амжалта туйлагты!

65. Коммунистнууд ба комсомолецууд! Марксистско-ленинскэ теориие оролдосотойгоор шудалагты, манай социалистическэ промышленностиие саашадань хүгжөөхын түлөө, хүдөө ажахые эрид ехээр дэбжээхын түлөө, советскэ арадай ажана байдалые хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхын түлөө, СССР дотор коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэгшэдэй түрүү зэргэдэ ябагты!

66. Манай ороной арадуудай хани барисаанай ба алдар солын бата хэрэм, бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай бата бэхи түшэг тулгуури—Советскэ Социалистическэ Республикануудай агуувхэ Союз мандаха болтогой!

67. Коммунизм байгуулагша — агуувхэ советскэ арад мандаха болтогой!

68. Коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые зоригжуулагша ба хүтэлбэрилэгшэ агуувхэ хүсэн — Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой!

69. Маркс — Энгельс — Ленин — Сталинай туг доро, Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр — урагшаа, коммунизмын илалта тээшэ дабшая!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет

Агууехэ Ленинэй мүнхэ һургаал мандаг!

Мүнөөдэр В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ой гүйсэбэ

☆ ☆ ☆

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо

Советскэ арадай ажабайдалда болоһон гайхамшагта эрид хубилалтанууд, советскэ хүнүүдтэ олгогдоһон ажана тэниглэн зол жаргалта байдал агууехэ Ленинэй нэрэтэй таһаршагүй нягта холбоотой юм. Дарлагдаһан, мүлжэгдэһэн, доромжологдоһон арад түмэнэй хэдэн зуугаад, мянгаад жэлэй туршада үльгэр домог болгон зохёожо, һанал бодолой дээжэ болгон хадагалжа ябаһан сүлөөтэ ажалай илан мандаха һаруул һайхан саг Коммунистическэ партиин, советскэ арадай сэсэн мэргэн вождь Владимир Ильич Ленинэй аша габьяагаар манай дэлгэр ехэ орондо ерээ.

Эгээл тиимэһээ манай орон доторхи олон тоото хото городууд, завод болон электростанцинууд, колхозууд, ехэ каналнууд, һургуулинууд болон академинүүд, хүүгэдэй садууд болон Культурын байшангууд, библиотекэнүүд эгүүридэ мүнхэ Ленинэй нэрээр нэрлэгдэнэ бэшэ аал! Тэдэнэр Ленинэй сэхэ шууд заабаряар советскэ засагай түрүүшын жэлнүүдтэ баригдаһан гү, али тэрэнэй захяагаар байгуулагдаһан байха юм.

35 жэлэй саада тээ Соведүүдэй Бүхэроссийска VIII съездын трибуна дээрэһээ: «Советскэ засаг дээрэ бүхы ороноо электрификацилгые нэмэбэл коммунизм болоно» гэһэн Владимир Ильичын сэсэн үгэнүүд Коммунистическэ партиин, советскэ арадай ажал-ябуулгын замые заагша одон боложо үгөө бэлэй.

Советскэ арадаар байгуулагдаһан эгээн түрүүшын гидроэлектростанци болохо Волхов дээрэхи агууехэ Ленинэй нэрэмжэтэ Волховгэс болбол Россиин үгытэй ядаруу таряашанние ташааһаань ташуур үлгэмөөр моринһоонь хүндэ машинно-индустриин электрификациин хүсэтэ хүдэр моринდо һуулгаха замай түрүүшын эхин болоо һэн. Волховгэсэй һүүлээр удаа дараалан советскэ арад Коммунистическэ партиингаа ударидалга доро ябажа; Ленинэй захяа дүүргэлтэ болгон, хүндэ промышленностиие хүгжөөлгэдэ тон ехэ амжалтануудые туйлаһан байна. Дайнай урда тээхи түрүүшын гурбан табанжэлэй туршада юһэ мянга шахуу предприятинууд баригдажа ашаглалгада үгтэһэн байна. Хүндэ индустриин хурдан темпээр хүгжэһэнэй ашаар манай орон гээгдэнги, аграрна орон байһанаа түрүү индустриальна гүрэн боложо шадаа һэн. Имагтал Ленинэй зааһан замаар ябажа, ороноо индустриализацилха политика бэелүүлһэнэй ашаар үмсын жэжэ ажахытай олон түмэн таряашад колхозууд болон нэгэдэжэ, баян дэлгэр байдалай найдамтай уужам сарюун харгыда ороһон байна.

...1921 оной январь һарада Владимир Ильич, Горки тосхоной таряашадай суглаан дээрэ элидхэл хэлэхэ зуураа, таряашан бүхэнэй гэртэ электрын гэрэл носодог, хүсэтэ тракторнууд үргэн полинуудые элдүүрилдэг болохо гэжэ хэлээ һэн.

Эдэ үгэнүүдэй хэлэгдэһээр үнгэрһэн сагай түүхын хэмжээгээр абахада охор богонихон болзор байбашье һаань, манай ороной таряашадай ажабайдалда ямар ехэ хубилалтанууд болоо гээшэб! Коллективизациин болохоһоо түрүүн гээгдэнги жэжэ ажахытай байһан Бурят-Монголой республикын колхозно таряашадай ажабайдал ямараар хубилаа гээшэб. Холын Курумканайшье, сэлдеэ уужам Сэлэнгыншье гү, али бусад ямаршье аймагуудай колхозуудта электрын гэрэл яларба. Тэндэ электрын хүсые гэрэлдэ хэрэглэхэһээ гадна, үнеэ һаалгада, нооһо хайшалгада, ороохо сэбэрлэлгэдэ, модо хюрөөдэлгэдэ үргэнөөр хэрэглэнэ. Республикын колхозуудай полинууд дээрэ абарга ехэ хүсэтэ «С-80», «ДТ-54» ба бусад олон тракторнууд, комбайнууд, олон зүйлэй бусад онһото машинанууд хүдэлжэ байна. Эдэ бүгэдын ашаар колхозно таряашадай ажабайдал зол жаргалтай, баян дэлгэр болоно.

Владимир Ильич Ленинэй нэрэмжэтэ гидроэлектростанцинууд, заводууд, колхозууд коммунизм байгуулагшадай түрүү зэргэдэ жагсанхай. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд манайшье республикын аймаг бүхэндэ шахуу бии. Мухаршэбэрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ажахынгаа болон культурна байгуулалтынгаа талаар шанга шадалтай олон һалбаритай түрүү колхозуудай нэгэнчинь мүн. Энэ колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ малажал үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргэжэ, ороохо тарянай муу бэшэ ургаса хуряажа абаһан байна.

Колхозой олон һалбарита ажахын олзо доход жэлһээ жэлдэ ургана. Энээнэй ашаар колхознигуудай олзонь ургана, культурна хэмжээнь дээшэлнэ. Колхознигуудай ажабайдалай ажана тэниглэн болохотой хамта хуушан Никольск тосхоной шэнжэ түхэл эрид хубилаа. Мүнөө эндэ долоон жэлэй һургуули, амбулатори, тоһоной завод, хоёр магазин, клуб, библиотекэ, радиоузел, почто бии болонхой.

Никольск тосхоной ажалшад бултадаа ном бэшэг мэдэхэ болонхой. Эндэхи залуу үетэн долоон жэлэй ба дунда һургуулитай болоо. Колхознигуудай олон тоото хүбүүд, басагадууд университедүүд болон институдуудта һуралсана. Эндэхи үтэлһэн, залуушье колхознигууд илгаагүй эрдэм номдо, хамаг шэнэ түрүү юумэндэ һурахые, наукын туйлалтануудые шудалхые хүсэдэг юм. Хонхолойн МТС-эй агроном Херсенэй, зоотехник Путинцевай хүтэлбэри доро агрозоотехническэ кружок таһалгаряагүй хүдэлмэрилжэ байдаг. Тэрээндэ колхозой һаалишад, тарянажалай мастернууд, барилгашад болон бусад колхознигууд һуралсана. Гадна, энэ колхозой 33 коммунистнууд партиин түүхые, агууехэ Ленинэй сэсэн мэргэн һургаалые шудалжа, ажал хэрэгтээ хэрэглэхые оролдоно.

Колхозой коммунистнууд хүдэлмэришэн ангиин эльгээһэн түлөөлэгшэд колхозой түрүүлэгшэ Петр Семенович Матвеевэй, партийна эхин организациин секретарь нүхэр Иван Егорович Крупенниковэй хүтэлбэреэр колхозойнгоо нинтын ажахые улам хүгжөөжэ байна.

Партиин Центральна Комитедэй январска Пленумэй тогтоол Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй дунда ажалай шэнэ эдэбхи үүсхэл бадаруулаа. Партиин ЦК-гэй түүхэтэ тогтоолые колхозой коммунистнууд, эдэбхитэд гүнзэгыгөөр шудалжа танилсаһанайнгаа һүүлээр, үргэн нинтэ колхознигуудтайгаа хөөрэлдэжэ, нинтынгээ малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонуудые элирүүлээд, ажахыгаа хүгжөөхэ ойрын 5—6 жэлдэ хэгдэхэ хэмжээ-ябуулгануудые зохёожо, хамтынгаа суглаан дээрэ баталһан байна.

Энэ хэмжээ-ябуулгын ёһоор 1960 ондо колхоз 1954 онойхидо орходоо һү үнеэн бүхэнһөө 4 дахин ехээр һаадаг, хонин бүхэнһөө 4 дахин ехэ нооһо хайшалдаг болохо. Ороохото тарянай ургасын ба малай ашаг шэмын дээшэлһэнэй ашаар колхозой олзо доход 1960 ондо 1954 онойхиһоо 5 дахин ехэ болохо.

Колхозой гэшүүд хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудаа бодотоор бэелүүлхын тулада эршэмтэйгээр тэмсэжэ эхилээ. Малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэгдэнэ. 1680 толгой шэнэ түлнүүд абтаад, хоролтогүйгөөр, тобир тарганаар түлжүүлэгдэжэ байна. Һайрамай уһа тогтоолгодо, наг шэбхэ поли дээрэ гаргалгада 6 бригада хүдэлмэрилнэ. Колхозой тарянажалай бригадынхид Хонхолойн МТС-эй механизаторнуудтай хамта хабарай полевой хүдэлмэриин эхилһээр 200 гектар борнойлоод байна. Ю. Бодровой бригадынхид 100 мянга гаран торфо-нэгшээгдэһэн горшоогхонуудые хээ.

Энэ жэлдэ кукуруза 300 гектарта таригдаха, тиин саашадаа жэл ерэхэ бүри энэ культура улам ехээр таригдаха юм.

Е. Ерофеевэй хүтэлбэриллэг барилгын бригада малдаа типовой һайн шэнэ байрануудые барихын түлөө 4000 кубическа метр модо бэлдээ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид үлүү үгэдэ дурагүй, хэлэһэндээ хүрэдэг заншалтай юм. Энээн тухай колхозой правлениин түрүүлэгшэ Петр Семенович иигэжэ хөөрэнэ: — Манай колхознигуудай баталан абаһан хэмжээ-ябуулганууд ехэ ажалай эхин гээшэ. Энэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэлгэдэ бүхы колхознигуудай хүсэл эрмэлзэлгэнь, хүсэ шадалынь зорюулагданхай.

Иигэжэ агууехэ Ленинэй нэрые мүнхэлжэ ябадаг түрүү колхозой эрэгтэй ба эмэгтэй колхознигууд ашата багшынгаа захяа заабаринуудые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэн, коммунизмын гэрэлтэ замаар урагшаа дабшана.

Б. Дымбрылов,
С. Бадмаев.

☆ ☆

В. И. Ленин И. В. Сталин хоёр Горкидо. ТАСС-эй фотохронико.

ДЖАМБУЛ

Ленин тухай

Үгэнүүдыешни хододоо дууланам,
Өөрөө хэлэһэн юумэдэл,
Омогтой тэдэшни урданал,
Оюун тунгалаг булагтал.
Зобоһон тулиһан арадтаа
Золыень оложо барюулааш.
Зүүн, баруун, хойто, урда
Зүгүүдтэ солоёо дуудуулааш!
Ши—хүн зоной дээжэ,
Ши—одото эб найрамдал,
Ши—дэлхэйн найдал гээшэш,
Ленин—баатар!
Харанхы һүниин хушалтые
Хайлуулан ерэһэн үдэртэл,
Хаанаб даа ябаһан намайе
Хаража, оложо тэдхэбэш.
Хүнэй шуһаар умдалһан,
Хэмһээ гадуур таргалһан,
Харшан-хаашуулые,
Харата хуулинень
Хамха дэбһэбэш.
Үгытэй ядуу зонуудые,
Юрын ажалша хүнүүдые,
Үнэнтэ гараар
Үргэбэш!
Арад зоной гарта
Алтан жолоое үгэжэ,
Аюулта хүндэ байдалһаа
Агуу замдань хүргэжэ,
Шуурган һалхинһаа айхагүйгөөр
Солото хүбүүдээ һургабаш,
Шунахай дайсадтай хайрагүйгөөр
Шударгы тэмсэхээр захибаш!
Олон миллион зонуудтай
Үнэн мэргэн нүхэрынь,
Хүсэтэй дорюунаар гэшхэлнэш,
Хододоо дабхинаш урагшаа.
Хүн түрэлтэнэй оюун ухаанинь
Хүндэтэ Ленин—багша!

Ородһоо **Ц. Жимбиев** оршуулба.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад ажалшан арадай агууехэ вождь В. И. Ленинэй түрэһэн үдэрые тэмдэглэжэ байна.

Заводой 200 шахуу агитаторнууд «В. И. Ленин Коммунистическэ партиие эмхидхэгшэ ба социалистическэ гүрэниие байгуулагша», «В. И. Ленин—революционно наукануудай үндэһэ һуури табигша» гэһэн темэнүүдээр элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэбэ.

Һүүлэй үдэрнүүдтэ заводой 15 цехүүдээр В. И. Ленинэй түрэһэн үдэрнүүдтэ зорюулагдаһан суглаанууд үнгэргэгдөө. Эндэ «В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ой» гэһэн темээр элидхэлнүүд болоо.

Мүнөөдэр заводой Культурын ордондо ба 5-дахи участогай хүдэлмэришэдэй клубта заводой коллективэй суглаанууд болохо юм. Эндэ В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай элидхэлнүүд үнгэргэгдэхэ байна. Удаань уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд концерт харуулхань.

☆

В. И. Ленинэй зохёолну[…] бурят-монгол хэлэн дэ[…]

Ленинэй зохёолнуудые СССР[…] национальностьнуудай хэлэнүүд[…]рэ оршуулжа хэблэлгэ национал[…] кадрнуудай идейно-теоретическ[…] лааралаа ургалтада, манай саа[…] зам гэрэлтүүлэгшэ Ленинэй м[…] һургаалые үргэн арадай дунда […] гэрүүлгэдэ туһалдаг юм.

Бурят-Монголой АССР-эй би[…]лоһон сагһаа хойшо Ленинэй […] шахуу зохёолнууд бурят-монгол[…]лэн дээрэ оршуулагдажа хэблэ[…] Дайнай урда тээхи 1939—40 он[…]та Ленинэй 8 зохёолнууд 62 мя[…] тиражтайгаар бурят-монгол х[…] дээрэ хэблэгдээ, тиихэдэ дайнай […]то тээхи 1946—54 онуудта Лен[…] 20 зохёолнууд 68 мянган тираж[…]гаар хэблэгдэһэн байха юм. Тэд[…] тоодо Ленинэй зохёолнууд: «[…]пераци тухай», «Агууехэ үүс[…] «Мүрысөө яажа эмхидхэхэб?», […]луушуулай Союзуудай зори[…]нууд», «Ородой социал-демо[…]дуудай зорилгонууд», «Импе[…]лизм болбол капитализмын д[…]шата мүн», «Советскэ засагай […]жээтэ зорилгонууд», «Гүрэн б[…]волюци», «Социализм ба шаж[…] «Алхам урагшаа, хоёр алхам г[…]гээ», «Апрельскэ тезисүүд», «Д[…]кратическа революцида социа[…]мократиин хоёр тактика», «Баг[…]һаа, һайнинь дээрэ», «Коммун[…] «зүүнэй тала баримталһан» үхи[…] ёһоной үбшэн» гэхэ мэтэ бусад […] зохёолнууд болоно.

Ленинэй эдэ зохёолнууд айхт[…] ехэ теоретическэ удхашанартай […] хаһаа гадна, мүн шухала пр[…]ческа удхашанартай юм. Юуб гэ[…] эдээн дотор хүндэ промышлен[…] байгуулха тухай, ажалай бү[…] дээшэлүүлхэ ба мүрысөө эмх[…] тухай, хүдөө ажахые коллекти[…]цилха тухай, гүрэнэй аппар[…] һайжаруулха болон бусад олон […]хала асуудалнууд тухай тодо з[…]ри үгтэһэн байна. Тиимэһээ Л[…]нэй гениальна зохёолнуудые б[…] монгол хэлэн дээрэ оршуулжа […]лэлгэ хадаа эдэ зохёолнуудые[…]рэл хэлэн дээрээ шудалха арг[…] дэлмэришэд болон колхозниг[…] олгоно, коммунистическэ обще[…] байгуулха тушаа тэдэнэй урда […]һан шухала зорилгонуудые ши[…] хэдэнь туһална.

Бурят-Монголой номой хэбл[…] гол зорилго хадаа Ленинэй зо[…]нуудые бурят-монгол хэлэн […] саашадань олоор хэблэжэ, […] олон уншагшадай эрилтэ ха[…] байна. 1955 онло Ленинэй […] зохёолнууд оршуулагдажа […]лэгдэхээр хараалагдана […] «Нацануудай өөһэдынгөө байда[…] дорхойлхо эрхэ тухай», «Моско[…] зэбсэгтэ восстаниин үгэһэн һур[…]нууд», «1905 оной революци […] элидхэл» болоно.

Эдэ зохёолнуудые ойлгосото[…]наар оршуулжа, эрхим шана[…]гаар хэблэхэ гээшэ номой хэб[…] бүхы хүдэлмэрилэгшэдэй шуха[…]рилго мүн.

Д. Норбо[…]

В. И. Ленин—Коммунистическэ партиин эмхидхэгшэ, вождь мүн

Манай социалистическэ Эхэ орон зохёон байгуулхы түгэлдэр шадабаряа түлэг дундань бадаруулан, коммунизм байгуулха хэрэгтэхи шэнэ илалтанууд тээшэ, урагшаа найдамтайгаар дабшана.

Революциин сэсэн ударидагша Ленинэй эмхидхэн байгуулһан ба хүмүүжүүлэн хатуужуулһан Коммунистическэ парти—советскэ арадай түүхэтэ ехэ илалтануудые эмхидхэгшэ, зоригжуулагша мүн.

Манай ороной хүдэлмэришэн анги, ажалша таряашад Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябажа, капиталистнуудай ба помещигүүдэй засагые унагаагаад, пролетариадай диктатура, Соведүүдэй засаг тогтоогоо. Советскэ арад коммунистнуудай партиин ударидалгаар дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическэ общество байгуулаа. Мүнөө Коммунистическэ партимнай социализм байгуулжа дүүргэхэ ба коммунизмда дамжан ороно замаар дабшагша советскэ обществынгоо хүгжэлтые залан ударидана.

Манай парти арад түмэнэй хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхээр алба хэжэ, коммунизм байгуулхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ, бүхы советскэ арадай дунда тон ехээр дурлагдадаг, этигэгдэдэг болонхой. Коммунистическэ парти арадайнгаа үндэһэн эрилтэнүүдые ба эрмэлзэлгые бодото дээрэнь тодорхойлдог, дайшалхы политическэ хүтэлбэрилэгшэ мүн гэжэ СССР-эй ажалшад өөрынгөө олон жэлэй түүхэтэ дүй дүршэл дээрэһээ үнэншэн мэдэрээ.

* * *

Капитализмын һүүлшынгээ, империалистическэ шатада ороод байхада, пролетарска революциин бэелүүлэгдэхэ ёһотой болоод байхада, уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ эрид хубилалтын үзэгдөөд байхада, В. И. Ленин Коммунистическэ партиие эмхидхэн байгуулһан юм. Тиихэ үеэр революционно хүдэлөөнэй түбынь Баруун Европоһоо Росси худар урилаад империализмын бүхы зүришэлдөөнүүдэй бэлшэр болоһон байна.

Ленинэй тодорхойлон хэлэһэнэй ёһоор, XX зуун жэлэй эхеэр Росси сэрэгэй-феодальна империализмын орон байгаа. Эндэ онсо эрхэтэ томо капиталай эзэрхэн зонхилхын хажуугаар хаанта засагай хархис ааша дэлгэрһэн, капиталистнуудай хүндэ хүшэр мүлжэлгые помещигүүдэй крепостной түхэлтэй дарлалта бүри хэсүү болгоһон юм. Хаанта Росси ажалша зониие экономическа, политическэ ба национальна талаарнь тон зэрлиг хэрзэгыгээр дарладаг газар байгаа. Россиин гүрэн ажахын талаараа гээгдэнги байгаад, барууневрОпейскэ капитализмһаа улам ехээр дулдыдадаг болоһон, тэрэнь манай ороной ажалшадай байдалые бүришье тэсэхын аргагүй хүндэ болгоһон юм.

Россиин хүдэлмэришэн анги лэ капитализмые унагаахын түлөө, коммунизмын түгэс илалта туйлахын түлөө тэмсэлдэ уласхоорондын пролетариадай толгойлогшо болохо ёһотой байһыень Ленин багша сэсэн мэргэнээр урндшалан хараа. Россиин хүдэлмэришэн анги томо предприятинуудта сугларжа, революционно угаа ехэ хүсэн болоод, улам улам нягтаар эмхидхэһэн байгаа. XX зуун жэлэй эхеэр хаанта хархис засагта, капитализмда эсэргүүсэн бодоһон хүдэлмэришэн ангиин тэмсэлһээ харахада, Россиин пролетариат дэлхэйдэхи эгээн революционно пролетариат байһан байна.

Зүгөөр, политическэ засагые эзэлэн абахын тулада Россиин хүдэлмэришэн анги революционно марксистска парти, II Интернационалай социал-демократическа партинуудһаа ташха ондоо, шэнэ түхэлэй парти байгуулха ёһотой байба.

Тиимэ партигүйгөөр буржуазие пролетариадай илаха тухай һанаашалһанайшье дэмы байгаа. Ленин багшамнай тиимэ, үнэхөөрөө революционно марксистска парти байгуулхын тулада угаа ехэ оролдолго гаргаһан юм.

В. И. Ленин народнигуудтай, «легально-марксистнуудтай», «экономистнуудтай», меньшевигүүдтэй айхабтар шангаар тэмсэхэ ушартай болоо һэн. Тэдэ харша этэгээдүүд революционно пролетарска партиие эмхидхэн байгуулгада һаад хэһэн, буржуазида эсэргүү революционно тэмсэлэй замһаа хүдэлмэришэн ангиие хадууруулха ба буржуазитай эбсэлгын замда оруулха гэжэ һэдэһэн байна.

Маркс—Энгельсын гол заабаринуудта түшэглэн, В. И. Ленин пролетариадай хүтэлбэрилхы организаци болохо парти тухай, буржуазие унагаан усадхахадаа, пролетариадай диктатура тогтооходоо, социализм ба коммунизм байгуулхадаа хүдэлмэришэн ангиин хэрэглэхэ гол зэбсэг болохо парти тухай түгэс һургаалые марксизмын түүхэдэ анха түрүүн тодорхойлон зохёоһон юм. «Засаг түрын түлөө тэмсэхэ организациһаа ондоо зэбсэг пролетариадта байхагүй» гэжэ Ленин бэшээ һэн (Зохёолнуудай 7-дохи том, 383-дахи нюур).

Ленин багша партиин идеологическа үндэһэ һууриие тодорхойлон зохёожо, революционно теориин удхашанарые дээрэ үргэһэн байна. Парти хадаа революционно теорёор, обществын хүгжэдэг хуули ёһонуудые мэдэхэ эрдэм ухаагаар, революционно тэмсэлэй дүй дүршэлөөр зэбсэгжэһэн, хүдэлмэришэн ангиин түрүү, ушар ёһоо мэдэдэг, эмхидэмэл отряд мүн гэжэ Ленин тоолодог байгаа.

Марксизмын гайхамшаг сэсэн теоретик, олониитые шадамар бэрхээр эмхидхэгшэ агууехэ Ленин парти тухай һургаалаа пролетариадай ангиин тэмсэлэй зорилгонуудтай холбоһон байна. Илалта туйлаха гээ һаа, үзэл сурталайнгаа нэгэдэлые организациин материальна нэгэдэлээр батадхаха шухала гэжэ Ленин заадаг һэн. Пролетарска парти хадаа научна социализмые хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнтэй холбон нэгэдхэхэ ёһотой гэдэг марксизмын үндэһэн принципүүдэй нэгые тодоруулан тайлбарилһан юм.

Парти гэшэмнай ажалшадай бусад бүхы организацинуудай ажал-ябуулгые үзэл сурталай, эмхидхэлэй талаарнь ударидаха ёһотой пролетариадай ангиин нэгэдэлэй дээдэ формо мүн. Тиимэ дээдэ зэргын болбосоролтой ба эмхидэлтэй парти лэ политическэ засаг эзэлэн абахын түлөө тэмсэлдэ хүдэлмэришэн ангиин илалта хангажа шадаха.

Шэнэ түхэлэй партиин—социальна революциин ба пролетариадай диктатурын партиин эмхидхэлэй үндэһэ һууриие Ленин тодорхойлон зохёоһон байна. Партийна ажабайдалай шанга ёһо гуримуудые, партийна хүтэлбэриин принципүүдые найруулан зааһан юм. Тэдэ принципүүд партиин бүхы гэшүүдэй уялгата ёһоор бултадаа сахиха шанга журам тогтоохо, демократическа централизмые сэхэ шууд бэелүүлхэ, партийна олониитын эдэбхи үүсхэлые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, хамаг асуудалнуудые хамтааран зүбшэн хэлсэхэ, партийна хүдэлмэридэхи дутуунууд болон алдуунуудые зоримгойгоор шүүмжэлхэ ябадал хараалдаг.

Пролетариадай ангиин тэмсэлэй түүхэдэхи шэнэ эрхэ байдалда марксистска парти мүн лэ шэнэ тактика баримталха ёһотой байба. Тиимэ тактикын эшэ үндэһые Ленин багша ородой түрүүшын революциин жэлнүүдтэ тодорхойлон зохёоһон юм. Арадай революцида пролетариат хүтэлбэрилхы үүргэ дүүргэхэ ёһотой гэһэн бодомжо Ленинэй тактикын гол шухала зүйл болоһон байгаа. Тус революциин буржуазно-демократическа шэнжэтэй байбашье, тэрэнэй вождинь—пролетариат, энээнэй ёһото союзнигынь—таряашад байжа шадаха байха ёһотой гэжэ Ленин тодоруулаа һэн. Пролетариат бүхы таряашадтай холбоо барисаатайгаар демократическа эрид хубилалта хээд, городой ба хүдөөгэй пролетаринар болонтоһон хүнүүдтэй холбоо барисаа байгуулжа социалистическэ эрид хубилалта бэелүүлээ. Энэнь — империализмын үеые хараадаа ябажа В. И. Ленинэй зохёоһон теори, социалистическэ революциин шэнэ теори болоно.

Буржуазно-демократическа революциин үедэ пролетариадай бэелүүлхэ үүргые багадхаха, энэ революцида хабаадаха ябадалһаа пролетариадые зайсуулха гэжэ меньшевигүүд оролдоһон байгаа. Ленин багшамнай меньшевигүүдэй баримталдаг буруу хараа бодолые пролетариадай интересүүдтэ урбаһан ябадал мүн бута сохиһон юм. Энэнь м[…] уласхоорондын оппортунизмд[…] гүү шанга сохилто болоо бэлэй.

Буржуазно-демократическа […]люциие социалистическэ болго[…]жөөхэ гэһэн ленинскэ теорёо[…] сэгжээд, манай парти хаанта за[…] арад түмэнэй бүрин илахын […] пролетариадай ба таряашадай […]люционно-демократическа дик[…] тогтоохын түлөө эрид шанга т[…] ябуулаа һэн.

Хэдэ хэдэн шалтагаан дэ[…] ородой түрүүшын революци […]даһан юм, тиигэбэшье үрэ х[…]лонгүйгөөр үнгэрөөгүй. Энэ ре[…]ци хаанта засагта эсэргүү тэм[…] ехэ дүй дүршэлөөр Россиин ху[…]ришэд, таряашадые баяжу[…] Агууехэ Октябрьска социали[…]скэ революциин эхин үзэгдэл […]һон байна.

Меньшевигүүд-ликвидаторн[…] эсэргүү, али бүхы оппортунист[…] эсэргүү хатуу шанга тэмсэл […] Ленин багшамнай партияа, пар[…]ёные хамгаалһан, марксистска […]софиие аршалһан, большев[…] партиин теоретическэ эшэ ү[…] тодорхойлон зохёоһон байгаа.

1912 ондо РСДРП-гэй Пр[…] VI конференци боложо, эб[…] меньшевигүүдые партиһаа нам[…] юм. Тиигээд бэеэ даалһан пол[…]скэ парти—шэнэ түхэлэй парти, […]низмын парти боложо большев[…]дэй бүрин эмхидхэлгын эхин […]даа бэлэй. Энэнь Россидахи р[…]ционно шэнэ дэбжэлтые тол[…] арга партида олгоо.

В. И. Ленин марксизмые […] саашадань хүгжөөхэ зуураа, […]систнуудай дундаһаа анха гү[…]периализмые бүхы талаарнь ш[…]жэ, муу муухайень, зайлашаг[…] сорхо ушар шалтагаануудыень[…]рүүлһэн байна. Капитализмы[…]

СССР ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ой

Советскэ правительственна делегацин Варшава мордолго

...оветскэ Социалистическэ Рес...ликануудай Союз ба Польско ...ай Республика хоёрой хоорондо ...и барисаа, харилсан туһалалса... ба дайнай һүүлээр харилсан ...аллалга тухай Договорой баталаг...аар арбан жэлэй ойн һайндэртэ ...адалсахын тула КПСС-эй ЦК-...эгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевоор толгойлогдоһон советскэ правительственна делегаци апрелиин 20-до Москваһаа Варшава мордобо. Делегацин составта Советскэ Союзай Маршал И. С. Конев, КПУ-гэй ЦК-гэй секретарь О. И. Иващенко, белорусска поэт М. Танк ба Литовско ССР-эй Наукануудай академиин президент Ю. Ю. Матулис оролсоно.

Советскэ правительственна делегаци Варшавада ерэбэ

ВАРШАВА, апрелиин 20. (ТАСС). СССР ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойн һайндэртэ хабаадалсахын тула Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Н. С. Хрущев, Советскэ Союзай Маршал И. С. Конев, Украинын Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь О. И. Иващенко, белорусска поэт Максим Танк (Е. И. Скурко) Литовско ССР-эй Наукануудай академиин президент нүхэр Ю. Ю. Матулис гэгшэдһээ бүридһэн советскэ правительственна делегаци мүнөөдэр Варшавада ерэбэ.

Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Б. Берут, Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ А. Завадский, Польшын Маршал К. Рокоссовский, ПОРП-ын ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд З. Новак, Я. Берман, Ф. Мазур, Р. Замбровский, С. Радкевич, ПОРП-ын Центральна Комитедэй секретарь В. Матвин, гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Скшешевский, правительствын ба гүрэнэй соёл гэшүүд, бусад тухай тушаалнууд, мүн тэрэшэлэн столицын ажалшадай олон тоото түлөөлэгшэд советскэ правительственна делегацие Варшавын Окенчэхи Центральна аэродром дээрэ угтаба.

СССР-эй хэрэгүүдээр Польшодо түр сааг зуурын этигэмжэтэ И. А. Мазник түрүүтэй советскэ посольствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, мүн тэрэшэлэн хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй Польшодо байдаг посольствонууд ба миссинүүдые толгойлогшонор делегацие угталсаба.

СССР-эй ба Польско Арадай Республикын гүрэнэй тугуудаар аэродром шэмэглээтэй байба. Угтамжын үедэ хүндэтэ харуул зогсобо. Советскэ Союзай ба Польшын Арадай Республикын гүрэнэй гимнүүдые оркестр наадаба.

Аэродром дээрэ советскэ правительственна делегацие амаршалхадаа, Б. Берут ингэжэ хэлэбэ:

Хани барисаа харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай 1945 оной апрелиин 21-дэ баталагдаһан польско-советскэ договорой арбан жэлэй ойн һайндэртэ хабаадалсахын тула ерэһэн манай хүндэтэ нүхэр, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Хрущев түрүүтэй Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союзай делегацие бидэнэр арадай Польшын столицада мүнөөдэр амаршалжа байнабди.

Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй зүгһөө, Польско Арадай Республикын гүрэнэй засагай нэрэһээ, эндэ суглараһан олонитын делегацинүүдэй, мүн тэрэшэлэн манай столицын ажалшадай ба польско арадай үмэнэһөө манай хүндэтэ айлшадта үнэн зүрхэнэй халуун баяр ба амаршалгые хүргэжэ байнаб.

Польско-советскэ договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойн һайндэртэ хабаадалсахын тула партиин, правительствын ба советскэ арадай эдэ элитэ ехэ түлөөлэгшэдһээ бүридһэн советскэ делегацин ерэһые, бидэнэр польско арадта үзүүлһэн ахадүүгэй ба хани нүхэсэлэй ехэ анхарал гэжэ харанабди.

Манай хүндэтэ айлшад польско газар дайда дээрэ ерээд байгаа гээшэ бидэниие нэгэдүүлһэн ахадүүгэй ба хани барисаанай холбоонуудые улам бэхижүүлхэ ба гүнзэгырүүлхэ гэжэ бидэнэр этигэнэбди.

Нүхэр Н. С. Хрущев харюугай үгэ хэлэбэ. Тэрээн соогоо нүхэр Н. С. Хрущев ингэжэ мэдүүлбэ:

Хүндэтэ нүхэд! Польшын алдарта столица — Варшава ерэһэн манай делегацие пимэ сэдьхэл хүдэлгөмэ халуунаар угтаһанайтнай түлөө советскэ правительственна делегацин зүгһөө гүнзэгы ехэ баясхалан хүргэхыемни зүбшөөрыт. Советскэ Союз ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойе — манай арадуудай ажабайдалда ехэ һайндэртэ удха шанартай польско арадтай хамта тэмдэглэхэ гэжэ бидэнэр үнэн сэдьхэлһээ хүсэжэ байнабди.

Советско-польско Договорой баталагдаһан үдэрһөө хойшо үнгэрһэн арбан жэл юуе харуулнаб гэхэдэ, фашистска булимтарагшадта эсэргүү хэгдэһэн хамтын тэмсэлэй жэлнүүдтэ бии болоһон ба энэ договор соо батадхагдаһан манай арадуудай хоорондохи хани барисаа ба харилсан ажаллалга манай арадуудай үндэһэн шухала интересүүдтэ бүрин харюусана, манай оронуудай экономикые хүгжөөхэ ба соёл культурые һалбаруулха хэрэгтэ үрэ ехэтэйгээр нүлөөлнэ, арадуудай аюулгүй байдалай ба эб найрамдалай бэхижэхэ хэрэгтэ алба хэнэ.

Советскэ Союзай ба арадай Польшын хоорондохи хани нүхэсэл ба харилсан ажаллалга манай арадуудай аша туһада саашадаашье улам хүгжэжэ ба бэхижэжэ байха юм гэжэ найдуулхыемни зүбшөөрыт.

Ахадүү польско арад мандаха болтогой!

Польско-советскэ эбдэршэгүй хани барисаан мандажа ба улам бэхижэжэ байг лэ!

Варшавада болоһон баярай заседани

ВАРШАВА, апрелиин 20. (ТАСС). СССР ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай заседани мүнөөдэр Варшавада болобо.

Советскэ Союзай ба Польшын тугуудаар шэмэглэгдэһэн польско гүрэнэй театрын зал соо партийна ба олонитын организацинуудай түлөөлэгшэд, Варшавын предприятинуудай хүдэлмэришэд, наукын, культурын, искусствын ажал-ябуулагшад, польско-советскэ хани барисаанай обществын эдэбхитэд сугларба. Энэ заседани дээрэ Б. Берут, А. Завадский, К. Рокоссовский ба Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин ба Польско правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд байлсаба.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ правительственна делегациин президиумдэ ерэхэдэнь тэндэ сугларагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаба.

Гүрэнэй Соведэй түрүүлэгшэ А. Завадский заседаниие нээбэ. Н. С. Хрущев түрүүтэй советскэ правительственна делегациие үнэн зүрхэнһөө тэрэ амаршалба. Польско-советскэ договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойн гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, А. Завадский советскэ арадта, советскэ правительствода ба Советскэ Союзай Коммунистическэ партида халуун амаршалга хүргөө.

Хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай польско-советскэ договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ой тухай элидхэлые тэндэ сугларагшадаар халуунаар угтагдаһан, Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Б. Берут хэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр Н. С. Хрущевто үгэ үгтэбэ. Советскэ правительственна делегациин толгойлогшын трибунын саана гарахада, тэндэ сугларагшад үни удаан альга ташаба. Нүхэр Н. С. Хрущевой хэлэһэн баярай үгэ айхабтар ехэ анхаралтайгаар шагнагдаба. Тэрэнэй үгэ хэлэжэ дүүргэхэ багта нэрьемэ ехэ альга ташалга болобо.

А. Завадский заседаниин хаагдаһан тухай соносхобо. Тэндэ байлсагшад бүгэдэ хүл дээрээ бодожо, партийна гимн «Интернационал» дуулаба.

Польско Арадай Республикын правительственна делегаци Москвада ерэбэ

СССР ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойтой дашарамдуулан Советскэ Правительствын уряалаар Польско Арадай Республикын правительственна делегаци апрелиин 20-до Москвада ерэбэ.

Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн ба Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич делегациие толгойлно. Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүн ба Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй секретарь Ф. Мазур, Польско Сэрэгэй Генеральна Штабай Начальник ба Польско Арадай Республикын Национальна Оборонын Министрын Орлогшо генерал-полковник Е. Бордзиловский, Польско Арадай Республикын гүрэнэй Соведэй гэшүүн ба Варшава городой Арадай Соведэй түрүүлэгшэ Е. Альбрехт, Наукануудай Польско Академиин Президиумэй гэшүүн ба Сеймын депутат профессор С. Жулкевский, Польско Арадай Республикын Профсоюзуудай Центральна Соведэй Секретарь ба Сеймын депутат С. Васильковская делегациин составта оролсоно.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганин, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо Л. М. Каганович, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. М. Молотов, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшонор В. А. Малышев ба М. В. Хруничев, СССР-эй Министрнүүд Б. П. Бещев, А. Н. Задемидко, И. Г. Кабанов, Н. А. Михайлов, И. Т. Скиданенко, С. М. Тихомиров, А. Г. Шереметьев, Советскэ Армиин Генеральна Штабай Начальник Советскэ Союзай Маршал В. Д. Соколовский, Флодой Адмирал Н. Г. Кузнецов, авиациин Главна Маршал П. Ф. Жигарев, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын Орлогшо В. А. Зорин, СССР-эй Хүдөө ажахын Министрын Орлогшо П. С. Кучумов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретариин Орлогшо А. Ф. Горкин, ВЦСПС-эй Түрүүлэгшын Орлогшо Л. Н. Соловьев, генерал-полковник И. А. Серов, Московско Соведэй Гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ М. А. Яснов, Советскэ эхэнэрнүүдэй Антифашистска комитедэй Түрүүлэгшэ ба ВЦСПС-эй секретарь Н. В. Попова, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын Коллегиин гэшүүн ба 4-дэхи Европейскэ таһагые Даагша М. В. Зимянин, Москва городой комендант генерал-майор И. С. Колесников, СССР-эй МИД-эй Протокольно таһагые Даагша Е. Д. Киселев, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, советскэ ба гадаадын корреспондентнүүд Польско Арадай Республикын правительственна делегациие центральна аэродром дээрэ угтаба.

Польско Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг онсо ба бүрин эрхэтэ посол В. Левиковский түрүүтэй Польско Арадай Республикын посольствын хүдэлмэрилэгшэд, мүн тэрэшэлэн хэдэ хэдэн гүрэнүүдэй посольствонууд ба миссинүүдые толгойлогшонор, тэдэнэй хүдэлмэрилэгшэд делегациие угталсаба.

Угтамжын үедэ хүндэтэ харуул зогсобо. Польско Арадай Республикын ба СССР-эй гүрэнэй гимнүүдые оркестр наадаба.

Польско Арадай Республикын ба Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар аэродром шэмэглээтэй байба.

Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич Москва ерэһээр аэродром дээрэ микрофоной урда иимэ мэдүүлгэ хэбэ:

Хүндэтэ ханинар! Польша ба Советскэ Союзай хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойн һайндэртэ бидэнэр Советскэ Союзай баатарлиг столица Москва ерээд байһандаа, мүн тэрэшэлэн эб найрамдалай лагериин столицада ажаһуугшадта, Советскэ Союзай баатарлиг арадуудта польско арадай зүгһөө өөһэдөө үнэн зүрхэнэй халуун амаршалга ба эгээн һайн һайхан хүсэлнүүдые хүргэхэ байһандаа бидэнэр, Польско Арадай Республикын түлөөлэгшэд, ехэл зол жаргалтайбди.

Хани барисаан ба харилсан туһалалсалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойе бүхы польско арад баяртайгаар тэмдэглэжэ байна. Һүүлшын арбан жэлэй турша дотор туйлаһан агуухэ амжалтануудаа, энэ Договорой үндэһөөр политикын, ажахын, экономикын ба культурын талаар туйлаһан амжалтануудаа тэдэнэр баяр омогорхолтойгоор хамтадхан дүнлэнэ.

Хани барисаан тухай Договор хадаа манай арадуудай эбтэй амгалангаар харилсаха ябадалда түүхэтэ эрьелтэ мүн байгаа, тэрэ хадаа польско арадай ажабайдалда шэнэ үе, тэрэнэй бээ даанхай байдалай бата найдабари болоо, Советскэ Союзай туһаламжын ашаар шэнэ хүсэ ехэтэй социалистическэ Польшын хүгжэлтые хангаа. Эгээл энээнэй ашаар манай шалгардамал хани — агуухэ Советскэ Союзай толгойлжо байгаа эб найрамдалай уласхоорондын лагериин хүсэнүүдтэ Польша улам ехэ нэмэлтэ хэжэ шадаха байна.

Хүндэтэ ханинар, манай арадуудай аюулгүй байдалай түлөө ба эб найрамдалай лагериин хүсэ шадалай саашадаа бэхижэхын түлөө хэрэгтэй бүхы юумые хэхээр польско арадай хэлбэришэгүйгөөр шиидэнги байһан тухай хэлэхэеэ бидэнэр ерээбди. Польско арадай үнэн зүрхэнһөө талархажа байһан тухай, манай арадуудай хоорондохи эбдэршэгүй хани барисаа, ахадүүгэй харилсаа ба харилсан ажаллалгые саашадаашье улам хүгжөөхэ ба батадхаха хүсэлтэй байһан тухай хэлэхэеэ бидэнэр ерээбди.

Манай шалгардамал хани — агуухэ Советскэ Союз мандаха болтогой!

Польско ба советскэ арадуудай хоорондохи хэтэ мүнхэдөө эбдэршэгүй хани барисаан мандаха болтогой!

Советскэ Союзай ба Польшын арадуудай хоорондохи ахадүүгэй хани барисаан

СССР ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ойдо зорюулагдаһан олонитын баярай суглаан Москвада, Союзуудай Байшангай Колонно зал соо апрелиин 20-до болобо.

Н. А. Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М. Молотов, М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшонор А. Н. Косыгин, В. А. Малышев, И. Ф. Тевосян, М. В. Хруничев, Москвагай партийна, комсомольско, профсоюзна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич түрүүтэй Польско Арадай Республикын правительственна делегаци, Польско Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг онсо ба бүрин эрхэтэ посол В. Левиковский, польско профсоюзуудай делегаци, Польшын олонитын ба культурна ажал-ябуулагшадай делегаци баярай суглаанай президиумдэ һууба.

«Советскэ Социалистическэ Республиканууудай Союз ба Польско Арадай Республика хоёрой хоорондо хани барисаа, харилсан туһалалсалга ба дайнай һүүлээр харилсан ажаллалга тухай Договорой баталагдаһаар арбан жэлэй ой» гэһэн элидхэлые СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов хэбэ.

Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич суглаан дээрэ байлсагшадаар халуунаар угтагдан үгэ хэлэбэ. Польско Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй, Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй ба Польско хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй зүгһөө СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ ба КПСС-эй ЦК-да зорюулжа эльгээгдэһэн бэшэгые үгынгөө түгэсхэлдэ тэрэ уншажа үгэбэ.

Түгэсхэлдэ польско ба советскэ артистнуудай хабаадалгатай ехэ концерт болобо.

(ТАСС).

...ическа ба политическэ талаараа ...э бэшээр хүгжэдэг хуули ёһые ...рхойлон олоод, В. И. Ленин тү...ээр үсөөхэн гү, али нэгэшье ка...листическэ орон дотор социа...мын илажа болохо тухай тобшо...гаргаа һэн.

...рэнь социалистическэ революци ...й шэнэ, түгэс теори мүн байжа, ...үс оронуудай пролетариадай ре...ционно арга боломжые элирүүл...гэһэн, нютагуудтахи, националь... буржуазие добтолхо хэрэгтэ ...летаринарай үүсхэлые бадаруул... пролстарска революциин илаха ...анда тэдэнэй этигэлые батадха...юм.

...ммунистическэ партимнай энэ ...ие хүтэлбэри болгожо, хаанта ...ые добтолхо ябадалда хүдэлмэ...н анги, үргэн олон таряашадые ...эг зоригтойгоор, эрид шууд ...ан бодхооһон, тиигэһэнэйнгээ ...пролетариат болон үгытэй та...адые илалта түгэс социалисти... революцида хүтэлһэн байна.

...түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе са...—социализмын үе сагые нээжэ ...н Агуухэ Октябрьска социа...ическэ революциин илалта хадаа ...листическэ революци тухай ле...кэ теориин, Коммунистическэ ...ин стратеги ба тактикын үнэ...э гайхамшаг илалта мүн.

* * *

...олетарнадай диктатурын тогто... хамта, Советскэ гүрэнөө бэхи...ээ, гадаадын ба дотоодын бүхы ...аһаа хамгаалха, оронойнгоо ...ико-экономическа гээгдэлгые ...аха, шэнэ, социалистическэ об... байгуулха зорилгонууд зон... парти бологшо Коммунисти... партиин үмэнэ гараһан юм. ...й блокада, үлэсхэлэн байдал, ...ын һандарал мэтын ехэ бэрхэ...нууд тохёолдоо һэн. Гэхэ зуура, ...унистическэ партимнай бэрхэшээлнүүдһээ айгаагүй, харин зохёон байгуулхы түүхэтэ хэрэгтэ түрүүшынхеэ жагсан бодоһон олон миллион хүдэлмэришэд, таряашадай эдэбхитэ дэмжэлгые түшэг болгожо, тэдэ бэрхэшээлнүүдые шадамараар зайсуулһан байна.

Дотоодын контрреволюцида, гадаадын сэрэгэй интервенцидэ эсэргүү шанга байлдаануудые хэжэ пролетариадай диктатурые хамгаалан, Коммунистическэ партимнай арадайнгаа ажахые һэргээн бодхоохын, социализм байгуулхын тула асари ехэ ажал хүдэлмэри хээ.

Агуухэ Ленин манай орон дотор түгэс социалистическэ общество байгуулха программаар Коммунистическэ партиие, бүхы советскэ арадые зэбсэглээ. Энэ программын гол хубинуудынь: оронoo индустрижуулха, арадай бүхы ажахые электрын хүсөөр ба гэрэлээр хангаха, хүдөө ажахыгаа социалистическэ ёһоор шэнэдхэн хүгжөөхэ, культурна революци бэелүүлхэ зорилгонууд байгаа.

Партиин ба арадай дайсад—троцкистнууд, бухаринецууд, буржуазна националистнууд партииемнай, оронииемнай ленинскэ замһаа хадуурууулха, капитализмые дахинаа тогтоолгын замда оруулха гэжэ һэдэһэн юм. Ленинэй хэрэгые гайхамшагаар үргэлжэлүүлэгшэ И. В. Сталин түрүүтэй Центральна Комитедэй хүтэлбэреэр ябажа, партимнай урбагшадые, капитулянтнуудые бута сохёод, ленинизмые аршалан хамгаалһан ба орон дотороо социализм байгуулха шанга хараа бодол баримталһан байна.

Ленинэй заабаринуудые бэелүүлэн, советскэ арад зон партиингаа тодорхойлон зохёоһон түсэбые—оронoo социалистическэ ёһоор индустрижуулха, хамтын хүсөөр хүдөө ажахыгаа эрхилхэ түсэбые богонихон болзор соо бодото дээрэнь бэелүүлээ. Эхэ оромнай хүсэн түгэс индустриально-колхозно социалистическэ гүрэн болонхой.

Хүндэ индустриин эршэмтэй түргэнөөр хүгжэһэнэй ашаар, хүдөө ажахымнай социалистическэ ёһоор шэнэдхэгдээ.

Советскэ Союз дотор бодото культурна революци бэелүүлэгдэһэн байна. Социализмын илаһанай үндэһөөр, арадуудай морально-политическэ нэгэдэл, хани барисаан, советскэ патриотизм гэхэ зэргын хүсэнүүд—советскэ обществые хүгжөөгшэ түгэлдэр хүсэнүүд бүрилдэн, батажаа.

СССР-тэ социализмын мандалга—Ленинэй сэсэн захянуудые бэелүүлһэнэй аша үрэ, Коммунистическэ партиин хүтэлбэрилхы ажал-ябуулгын аша үрэ, манай ороной хүдэлмэришэд, таряашад болон интеллигенциин шэн габьяата ажалай аша үрэ мүн.

Советскэ социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалынь Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ илангаяа эли тодоор жагсаагдан харагдаа. Советскэ арад, тэрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүд Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэреэр ябажа, немецкэ ба японско эзэрхэг түримхэйнэрые бута сохёод, Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөе, бээ даанхай байдалые аршалан хамгаалхаһаа гадна, Европын ба Азиин арадуудые фашистска богоолшолгын аюулһаа абарһан байна. Энэ дайн советскэ социалистическэ байгуулалтын агуухэ илагдашагүй хүсые, капиталистическэ байгуулалтаһаа энээнэй хэмжээлэшэгүй ехээр булюу байһые бүхы дэлхэйдэ харуулаа.

**

Ленинэй заабаринуудые дүүргэлтэ болгожо, Коммунистическэ партимнай социалистическэ үйлэдбэриие, түбхын түрүүндэ хүндэ промышленностине, саашадаа бүри ехээр хүгжөөхын түлөө тэмсэлдэ советскэ хүнүүдэй гол анхаралые хандуулна.

Ажалай бүтээсые саг үргэлжэ хүгжөөхэ гээшэ коммунистическэ байгуулалтын хэрэгтэ угаа шухала удхашанартай. Ажалай бүтээсые улам улам дээшэлүүлхын, манай социалистическэ предприятинуудтахи үйлэдбэриин резервые хүсэд бүрин ашаглахын тулада шухала бүхы юумэн Коммунистическэ партиин заабаряар хэгдэнэ.

Социалистическэ хүдөө ажахые хүгжөөхэ, колхозно байгуулалтые бэхижүүлхэ асуудалда Парти, Правительство онсо анхарал хандуулдаг. Энээнтэй дашарамдан, КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоол тон ехэ удхашанартай: жэл бүри 10 миллиард пүүдһээ доошо бэшэ орооһо таряа хуряажа абаха, малажалай ашаг шэмэ үгэлгые хоёр-хоёрһоо үлүү дахин нэмээхэ хэрэг ойрын таба—зургаан жэл соо хангаха зорилго табигдаа.

Коммунистическэ парти социалистическэ гүрэнөө, тэрэнэйнгээ Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые бүхы талаарнь бэхижүүлнэ. Партимнай хүдэлмэришэн анги колхозно таряашад хоёрой холбоо барисаае саг үргэлжэ бэхижүүлдэг, социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалай эшэ үндэһэ—арадуудай хани барисаае сахин хамгаалдаг байна.

Олониитын ушар ёһоо мэдэдэг дээрэһээнь манай гүрэн хүсэтэй юм гэжэ В. И. Ленин заадаг байгаа. Коммунизм байгуулха гэжэ зориһон дабшалтымнай эршэ темпэнь ажалшадай политическэ болбосоролой ургалтаһаа дулдыдадаг. Тиимэһээ, манай парти советскэ хүнүүдые ажал хүдэлмэридөө, ниитын зөөридэ коммунистическэ ёһоор хандадаг байхаар, гүрэнэй интересые һайн ойлгодог байхаар, социалистическэ Эхэ орондоо хизааргүй үнэн байхаар хүмүүжүүлнэ.

Партиин зэргэнүүдэй бата нэгэдэл ба нягта эмхидэл хадаа коммунизм байгуулхын түлөө тэмсэлдээ партиин амжалта туйлаха гол зүйлынь болохо гэжэ Ленин заадаг һэн. Манай парти нэгэдэл ба эмхидэлэйнгээ талаар хэзээ хэзээнэйхиһээ хүсэтэй болонхой. Өөрынгөө хүдэлмэридэхи дутуунууд болон алдуунуудые сэхэ рууль, зоримгойгоор шүүмжэлдэг туладаа, һанаа амар, оһол назагай ябадалые, али бүхы бэрхэшээлнүүдые усадхахын түлөө тэмсэлдэ олониитые элсүүлэн жагсаадаг туладаа манай парти хүсэтэй юм.

Хамтаараа хүтэлбэрилхэ гэдэг эрилтэ—парти тухай ленинскэ һургаалай тон шухала принцибүүдэй нэгэн болоно.

Хамагые илагша марксизм-ленинизмын һургаалые гүнзэгыгөөр шудалхыень өөһэдынгөө гэшүүдһээ Коммунистическэ парти эридэг. Агуухэ Ленинэй вождынь байһан ба эмхидхэһэн партиин гэшүүнэй алдарта һайхан нэрые хүндэтэйгөөр абажа ябаха, сэбэр байлгахыень коммунистнуудһаа эригдэнэ. «Манай партиин хэлбэришэгүй бата, тэсэбэритэй шанга ба сэхэ сэбэр байдаг шанарые сахиха гээшэ бидэнэй шухала зорилго болоно. Партиин гэшүүнэй нэрэ ба удхашанарые дээшэнь, дээшэнь, бүри дээшэнь үргэхын тула оролдохо ёһотойбди...» гэжэ Ленин зааһан байгаа (Зохёолнуудай 6-дахи том, 459-дэхи шоур).

Олониитэтэй нягта холбоо барисаатай байдаг ушарһаа Коммунистическэ партимнай хүсэтэй юм. Партиин, правительствын ба арадай бата нэгэдэлынь манай бүхы илалтануудай эшэ үндэһэн болоно.

Маркс—Энгельс—Ленин—Сталинай түрүү революционно теориие бүхы хүдэлмэридөө хүтэлбэри болгодог тула Коммунистическэ парти хүсэтэй.

* * *

Баатар габьяата тэмсэлэй ба бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудай замаар табяад жэлдэ ябажа ерэһэн, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин түүхэтэ баян дүй дүршэл хадаа коммунистическэ ба хүдэлмэришэнэй партинуудай революционно ёһоор обществоёо шэнэдхэн байгуулхын түлөө сэхэ шууд тэмсэлдэнь туһална. Мүнөө энэ замаар агуухэ хитад арад, арадай демократиин бүхы оронуудай ажалшад дабшана.

Хамагые илагша ленинизмын surталнууд хадаа капиталистическэ оронуудай, колони болгогдоһон ба бээ даагаагүй оронуудай ажалшадые дарлалта, богоолшолгоһоо сүлөөрхын түлөө шэн зоригто тэмсэлдэнь зоригжуулна.

Хоёр системын—социалистическэ ба капиталистическэ системэнүүдэй—удаан саг соо зэргэ оршон байха, экономическа талаараа амгалан ёһоор мүрысэхэ принцибые агуухэ Ленин дурадхажа, тодорхойлон тайлбарилһан байгаа. Коммунистическэ партимнай энэ принцибые сэхэ, шууд баримталдаг.

СССР-эй гадаадын политикань уласхоорондын харилсаануудтахи, түгшүүрилые улам һуларуулха, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахиха, оронуудай хоорондын хани харилсаан ба холбоое бэхижүүлхэ, хүгжөөхэ ябадалда зорюулагдана.

Ленинизмын мүнхэ сурталнууд эб найрамдал хангаха, демократи ба социализм мандуулха замые бүхы хүн түрэлтэндэ заана.

Н. САУШКИН.

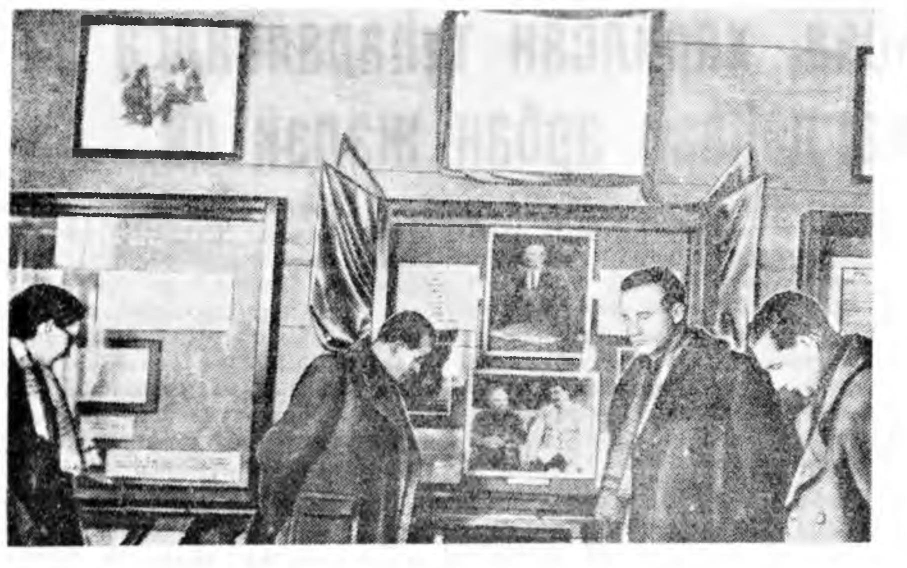

Владимир Ильич Ленинэй нэрэтэй холбоотой түүхэтэ газарнууд Польско Арадай Республикада олон юм.

В. И. Ленин 1912—1914 онуудта Краковта ба Порониндо байһан юм. Владимир Ильичын дурасхаалые арадай Польшын ажалшад нангинаар ёһолно.

1913 оной намар Порониндо РСДРП-гэй ЦК-гэй түүхэтэ зүблөөн партийна хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар болоһон байгаа. Энэ зүблөөе В. И. Ленин хүтэлбэрилһэн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Порониндохи В. И. Ленинэй музейдэ орогшод тэндэ табигдаһан экспонадуудые хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойе тэмдэглэнэ

ХИТАД

ПЕКИН. (ТАСС). Бүхы дэлхэйн ажалшадай агууехэ вождь В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойе хитад арад үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. В. И. Ленинэй ажабайдал ба революционно ажал-ябуулгые, дэлхэй дээрэхи эгээн түрүүшын социалистическэ гүрэниие байгуулгада тэрэнэй дүүргэһэн үүргые харуулһан зурагуудтай брошюрые хитад-советскэ хани барисаанай общество олон тиражтайгаар хэблэн гаргаа.

Марксистска партиие байгуулгада, политическэ засагые пролетариадай дайлан абалгада, Советскэ Армиие байгуулгада, социализм байгуулгада В. И. Ленинэй угаа ехэ габьяатай байһаниие, мүн дэлхэйн пролетариадта ленинскэ һургаалай агууехэ удхашанартай байһые, энэ һургаалай хитадай революцида тон ехэ удхашанартай байһые харуулһан фотовыставкэнүүд ороной бүхы городуудта, тэрэшэлэн хүдөөгэй районуудта эмхидхэгдээ. Библиотекэнүүдтэ уншагшадай конференцинүүд үнгэргэгдэжэ, В. И. Ленинэй зохёолнууд тэдээн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ.

КНР-эй городуудта болон хүдөө тосхонуудта В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдаһан баярай суглаанууд болоһон байна. «Ленин Октябрьда», «Ленин 1918 ондо», «Буутай хүн», «Яков Свердлов» гэжэ хитад хэлэн дээрэ оруулан буулгагдаһан фильмнүүд ба «Владимир Ильич Ленин» гэжэ документальна фильм эдэ үдэрнүүдтэ харуулагдаһан байна.

Ленинскэ үдэрнүүдые тэмдэглэн, Хитадай хэблэл Ленин тухай, социализм ба коммунизм байгуулгада ленинскэ һургаалай удхашанар тухай статьянууд болон корреспонденцинүүдые толилоо. В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулгые харуулһан фотозурагуудые хэдэ хэдэн газетэнүүд толилһон байна.

БОЛГАРИ

СОФИ. (ТАСС). В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойтой дашарамдуулан болгарска столицын Червенковско райондо баярай вечер болоо. Болгаро-советскэ обществонуудай союзай центральна соведэй секретарь Панайот Гиндев элидхэл хээ. Тэрэшэлэн, Софиин бусад районуудта, предприятинуудта болон эмхи зургаануудта, ондоошье городуудта суглаанууд болоо.

Агууехэ Лениндэ зорюулагдаһан олон тоото материалнуудые болгарска хэблэл толилно.

Болгарска телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, бүхы дэлхэйн ажалшадай сэсэн мэргэн вождь ба багша В. И. Лениндэ зорюулан Софида памятник бариха бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

КОРЕЙСКЭ АРАДАЙ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

ПХЕНЬЯН, апрелиин 20. (ТАСС). Корейн центральна телеграфна агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойтой дашарамдуулан СССР-тэй культурна холбоо барисаа байгуулха общество Пхеньянда фотовыставкэ эмхидхээ. В. И. Ленинэй ажабайдалые ба революционно ажал-ябуулгые харуулһан фотозурагууд выставкэдэ табигдаһан байна.

Советскэ Союзда коммунизм байгуулгын амжалтануудые, тэрэшэлэн Советскэ Союзай туһаламжаар КНДР-тэ хэгдэжэ байһан һэргээн бодхоолгын хүдэлмэриие харуулһан олон фотозурагууд выставкэдэ мүн лэ табигдаһан байна.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, апрелиин 20. (ТАСС). Бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь ба багша В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ойдо зорюулагдан германо-советскэ хани барисаанай обществын баярай заседани Берлиндэ болоо.

Демократическа партинуудай ба олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд, германо-советскэ хани барисаанай обществын харюусалгатай хүдэлмэрилэгшэд, эрдэмтэд, уранзохёолшод, ажалай геройнууд ба үйлэдбэриин эдэбхитэд, берлинскэ олониитын түлөөлэгшэд баярай заседани дээрэ байлсаа.

В. И. Ленинэй түрэһөөр 85 жэлэй ой тухай Статс-Секретарь Отто Винцер элидхэл хээ.

Заседаниин һүүлээр «Ленин Октябрьда» гэжэ советскэ кинофильм харуулагдаа.

„Слава" гэжэ советскэ флотили Монтевидеодо ерэбэ

МОНТЕВИДЕО, апрелиин 19. (ТАСС). Антарктическа 9-дэхи рейсһээ бусажа ябаһан «Слава» гэжэ китбарилгын советскэ флотили Монтевидеодо ерээ. «Слава» гэжэ флагманска корабль, китбарилгын 15 судна флотилиин составта ороно. Уругвайска олониитэ флотилиие халуунаар угтаа. Китбарилгаар алдар суутай болоһон советскэ хүнүүдые амаршалхын тулада эрье дээрэ хүн зон олоор сугларaa. Корабльнуудай фотографинуудые болон рейсын амжалтатайгаар үнгэрһые тэмдэглэһэн статьянуудые газетэнүүд толилоо.

ТАСС-эй корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө флотилиин капитан—директор А. Н. Соляник иигэжэ мэдүүлээ. Антарктикын метериологическа хэсүү бэрхэ байдалда хахад жэл үлүүтэй саг соо тамаран ябаха зуураа, советскэ китбаригшад өөһэдынгөө урда табигдажа байһан зорилгонуудые амжалтатайгаар дүүргээ. 10 балл хүсэтэй һалхи шуурганай боложо байхадашье агнууриияа таһалдуулдаггүй байгаабди. Олзоборилгын үедэ түсэбөө дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн ба тэмсэл үргэнөөр дэлгэрһэн байна. «Слава-5» гэжэ китбарилгын судна мүрысөөндэ нэгэдэхи һуури эзэлээ. Тэрэнэй капитанаар Абессолом Зенаишвили, гарпунёрор — Алексей Золотов хүдэлмэрилдэг юм. Флотили хадаа хамта дээрээ 3 мянга гаран кит алажа китэй 30 мянга гаран тонно өөхэ тоһо ба бусад продукт суглуулһан байна.

Эхэ оронһоо холо газарта ябаһан болобошье китбаригшад Москваһаа радиодамжуулгануудые ходоодоо шагнажа ябадаг байгаа. Тэдэнэр уранһайханай ба документальна 100 гаран фильмнүүдые, 20 мянга гаран номтой ехэ библиотекэ абажа ябаһан байна. 100 шахуу хүн дунда һургуулинуудта, техникумүүдтэ болон дээдэ һургуулинуудта заочноор һуралгаяа үргэлжэлүүлдэг байгаа. Научна хүдэлмэрилэгшэд тюленьнүүдэй, пингвинүүдэй ба Антарктикын элдэб шубуунуудай экспонадуудые бэлэдхээ. «Слава» хадаа зоопаркнуудта болон научна эмхи зургаануудта хэрэгтэй болохо амиды пингвинүүдые абажа ябана.

«Слава» флотили Одесса орохоёо апрелиин 22-то гараха байна.

Азиин ба Африкын оронуудай конференци

БАНДУНГ, апрелиин 19. (ТАСС-эй тусхай корр.). Азиин ба Африкын оронуудай конференциин пленарна заседани мүнөөдэр үдэрэй 3 часта нээгдээ.

Сирийскэ делегациие толгойлогшо гадаадын хэрэгүүдэй министр Халед Азем; таиландска делегациие толгойлогшо, принц Ван Вайтхаякон; турецкэ делегациие толгойлогшо, премьер-министрын орлогшо Фатин Рюштю Золу; хитадай делегациие толгойлогшо, премьер Чжоу Энь-лай ба урдавьетнамска делегациие толгойлогшо Нгуен Ван Тхоай гэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүдые конференцидэ хабаадагшад шагнаһан байна.

Дрезденскэ галерейн зурагуудые ГДР-эй правительстводa үгтэһэн тушаа ГДР-эй Арадай палатын президиумэй мэдүүлгэ

БЕРЛИН, апрелиин 19. (ТАСС). Дрезденскэ галерейн зурагуудые ГДР-эй правительствода дамжуулан үгэхэ тухай Советскэ правительствын гаргаһан шиидхэбэри тушаа ГДР-эй Арадай палатын президиумэй мэдүүлгэ толилогдоо. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Дрезденскэ галерейн үнэтэ зурагуудые бусаажа үгэхэ тухай Советскэ Союзай правительствын мэдээсэл немецкэ арадые ехээр баярлуулаа, немецүүд хадаа энээнэйнь түлөө үнэн зүрхэнһөө баясхалан хүргэнэ.

Олон нацануудай агууехэ мастернуудай гениальна зохёолнууд дэлхэйн хоёрдохи дайнай һүүл багаар усадхагдаха аюулда хүрөөд байһан юм. Советскэ солдадууд тэдэниие арбан жэлэй саада тээ абарһан байна. Дайнай дүүрэһэнэй һүүлээрхи түрүүшын хэсүү бэрхэ жэлнүүдтэ ямар нэгэн шэнэ аюулһаа эдэ үнэтэ зурагуудые абархын ба зохихо эрхэ байдалай бии болоходо тэдэниие немецкэ арадта бусаажа үгэхын тулада Советскэ правительство тэдэниие хадагаламжада абаһан байгаа. Тэдэниие бусаахаар саг хүрэжэ ерээ гэжэ Советскэ Союзай правительство мэдүүлээд, немецкэ бүхы арадай интересүүдые харан Германска Демократическа Республикын правительствода эдэ үнэтэ зурагуудые бусаажа үгэхэнь. Энэ хадаа ГДР-эй хүн зондо Советскэ Союзай ехэ этигэл найдабари олгодог байһанай шэнэ гэршэ мүн болоно.

Тиимэһээ Дрезденскэ галерейн 750 зурагуудые бусаажа үгэлгэ немецкэ бүхы арадта, илангаяа ГДР-эй хүн зондо энэ этигэл найдабарииень ёһотойл һайнаар харюулха уялга даалгана. Тиимэһээ эсэгэ ороҥдоо дурладаг бүхы немецүүд нэгэдэмэл, демократическа, эб найрамдалда дуратай ба бэеэ даанхай Германиие байгуулхые бүри ехэ хүсэтэйгөөр оролдохо байна.

Австриин „демократическа союзай" мэдүүлгэ

ВЕНА, апрелиин 20. (ТАСС). «Демократическа союзай» (австрийска прогрессивнэ организаци) правлени мэдүүлгэ толилоо. Тусхайлбал, тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ: Московско хэлсээнүүдэй Австрида таарамжатай байһые юун гэршэлнэб гэхэдэ, нейтральна политика бэелүүлгэ манай ороной аюулгүй байдалые ба эрхэ сүлөөе хангаха гансахан лэ зүб зам болоно, тиихэдэ мүнөө хүрэтэр ябуулагдажа байһан «хүсэ баримталгын» политика Австриин бэеэ даанхай байдалтай болохо замые хаадаг байна.

Гүрэнэй договор баталхые орон доторһоо ба газаа талаһаа буруушаагшад бэе бэеэ ойлголсолгын политика бэелүүлгые таһалдуулхые оролдохол байха гэжэ «Демократическа союз» заана. Дүрбэн гүрэнэй зүблөө удааруулангүй зарлахые баруун оронуудһаа австрийска правительство шууд сэхээр эрихэ ёһотой гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Забастовочно хүдэлөөн болоно

КОПЕНГАГЕН, апрелиин 20. (ТАСС). Данида хүдөө ажахын хүдэлмэришэдэй забастовко апрелиин 2-то эхилһэн аад, мүнөө хүрэтэр үргэлжэлһөөр. Забастовко хэгшэд хүдэлмэриин үдэрые 8 час хүрэтэр хороохо эрилтэ табина. Хүдөө ажахын томо эзэд баяшуул хүдэлмэришэдые ажалда абахаһаа арсаа, мүн арсалдаае бүри хурсадуулхын тулада городой хүн зониие һүнэй продуктнуудаар хангахаһаа арсаһан байна.

Үсэгэлдэр Копенгагенда имагтал хүүгэдтэ һүн үгтэһэн байна. Складуудтахи тоһоной запас оройдоол хэдэхэн үдэр соо городой хүн зониие хангалгада хүрэхэ байна.

БРЮССЕЛЬ. Бельгийскэ газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Люксембургда 2 мянга шахуу шахтёрнууд забастовко соносхожо, салин хүлһэ нэмээхэ эрилтэ хэһэн байна.

«Драпо руж» гэжэ газетын зааһанай ёһоор, ороной хэдэ хэдэн нүүрһэнэй ба металлургическа компанинуудай шахтернууд энэ забастовкодо хабаадана. Люксембургда 1921 онһоо хойшо иимэ ехэ забастовко болоогүй юм.

Юристнууд-демокрадуудай уласхоорондын бюрогой заседаниие итальянска правительство таһалдуулба

РИМ, апрелиин 20. (ТАСС). Юристнүүд-демокрадуудай уласхоорондын ассоциаци иигэжэ мэдээсээ. Апрелиин 13-да Римдэ ассоциациин бюрогой заседани болохо ёһотой байһан юм. Тэндэ ошохын тулада тусхай зүбшөөл абаха ёһотой оронуудай түлөөлэгшэдтэ, тусхайлбал, СССР-эй, Хитадай Арадай Республикын ба Польско Арадай Республикын түлөөлэгшэдтэ визэ үгэхэеэ зүбшөөжэ байһан тухайгаа итальянска гадаадын хэрэгүүдэй министерство урда тээнь мэдүүлһэн байгаа. Гэбэшье, визэ үгтөөгүй. Ассоциациин коммюнике соо иигэжэ хэлэгдэнэ: «Энэ хадаа бюрогой заседани үнгэргэхэ аргагүй болгоо. Элдэб гүрэнүүдэй эбтэйгээр ажабайха тухай асуудалнууд уласхоорондын эрхын принципүүдтэ зохилдуулан энэ заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэхэ ёһотой байһан юм. Бюро хадаа ямаршье эрхэ байдалай тохёолдобол өөрынгөө зорилгонуудые туйлаха гэжэ шиидхэһэн дээрэһээ ондоо ямар нэгэн орондо заседаняа үнгэргэхэ байна».

Урда Вьетнамдахи байдал

ПАРИЖ, апрелиин 19. (ТАСС). Үдэшын газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Сайгондо ба Шолондо правительственна армиин солдадуудай ба бүлгэмүүдэй зэбсэгтэ отрядуудай хоорондо боложо байһан тулалдаанууд замханагүй. Апрелиин 18-най һүни правительственна сэрэгүүд ба бүлгэмүүдэй отрядууд дайлалдахаар бэлэн болоод байгаа.

Правительственна армиин генеральна штабай байшангые, генеральна инспекторэй штаб-квартирые «Бинь-Ксюен» гэжэ бүлгэмэй отрядууд апрелиин 19-нэй үглөөгүүр артиллереэр буудажа ороһон байна. Штабай солдадууд ба офицернүүдэй дундаһаа шархатагшад олон. Мүн лэ энэ үглөөгүүр городой зүүн-урда хубида зэбсэгтэ тулалдаанууд болоо.

«Монд» газетын сайгонско корреспондент иигэжэ мэдээсэнэ. Городые бүлгэмүүдэй зэбсэгтэ отрядуудай бүһэлэн хүреэлһэнһээ уламжалан тэндэ эдеэ хоолой зүйл дуталдадаг болоо. Городой хүн зон мяханай продукт абаха аргагүй болохоһоо гадна, овощь арайхан гэжэл олодог байна. Сайгондохи рисэй запас дууһаха болоо.

Смыслов Геллер хоёрой шатарай матч

Смыслов Геллер хоёрой хоорондо болоһон шатарай матчын долоодохи партиие наадалга апрелиин 19-дэ болоо.

Түрүүшээр шанга тулалдаанай болобошье, партиингаа дүүрэхэ багта Геллер ехэ шадамараар наадажа, 35-дахи ябадалдаа шүүһэн байна. Тиигэжэ гроссмейстер Е. П. Геллер шатараар СССР-эй чемпионой нэрэ зэргэ олоо.

(ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кыренскэ дунда һургуулиин физкультурын багша П. И. [...]новагай хүтэлбэри доро 10-дахи классай һурагша В. Петелин брус дээрэ гимнас[...]ческа упражнени хэжэ байна.

А. Истоминой фото.

Зунай спартакиадые үнгэргэхэ тухай

Профсоюзуудай областной Совет профсоюзна эдэбхитэд болон физкультурын хүдэлмэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар «зунай спартакиадада бэлэдхэхэ ба тэрэниие үнгэргэхэ тухай» асуудалаар зүблөө үнгэргэбэ.

Областной Соведэй спортивна һайндуранай обществонууд фабрично-заводской болон нютагай комитедүүд зунай спартакиадада бэлэдхэлэй хүдэлмэриие муу бэшээр ябуулжа эхилэнхэй гэжэ зүблөөндэ хабаадагшад тэмдэглэбэ. Жэшээлхэдэ, ПВЗ-гэй «Локомотив» общество заводской профсоюзна комитедтэй хамта зүблөө үнгэргэжэ, тэндээ зунай спартакиадые үнгэргэхэ тухай зүбшэн хэлсээд, эмхидхэлэй комитет байгуулһан, хүдэлмэриин түсэб, мүн дэлгэрэнгы хэмжээ-ябуулгануудые хараалһан байна. Тиихэдэ мүнөө ПВЗ-гэй цехүүд хоорондоо спортивна мүрысөөнүүдые үнгэргэжэ эхи[...] хэй. Мүн транспортын «Локомо[...] «Искра» гэжэ һайндуранай спор[...] на обществын коллективүүд [...] спартакиадада бэлэдхэжэ заха[...]

Гэхэтэй хамта, физкультура[...] спортын городской, республика[...] комитедүүдтэ зунай спартакиа[...] бэлэдхэл хангалтагүй гэжэ тэм[...] лэгдэбэ.

Профсоюзуудай Соведэй [...] спартакиада 1955 оной июль [...] да Улан-Удэ городто үнгэрг[...] юм. Мүн байгша оной июни[...] болотор профсоюзуудай фабри[...] заводской комитедүүдэй цехүүд[...] лон предприяти, эмхи зургаану[...] үнгэргэгдэхэ байна. Июниин 25[...] лотор спортивна обществону[...] спартакиада үнгэргэгдэхөөр [...] лагдана.

А. Пан[...]

Барилга хэжэ байна

Түнхэнэй аймагай «Путь Ленина» колхоз мүнөө жэлдэ барилгын ехэшэг хүдэлмэри ябуулхаар хараална. Тэрэниие хүсэлдүүлхын тулада 58 гэшүүдтэй тусхай бригада эмхидхэгдэжэ, бригадираар нүхэр Б. Гомбоев томилогдобо. Һаяшаг правлениин суглаан дээрэ тэрэ бригада 7 звено болгон хубаагдажа, звено бүридэ барилгын байра даалгагдаһан байна. Энэ бригадын звенонууд апрелиин арбанһаа барилгын хүдэлмэринүүдые эхилээ. С. Эрдынеевэй, С. Сыдэновэй, Л. Байминовай барилгын звенонууд һайрам голой эрьедэ, Улаан горхон, Буртагуун нютагуудта хамтадаа 500 толгой малай байха гурбан байра апрелиин 10-һаа августын 28 болотор барижа дүүргэхэ [...] абанхай. Мүн С. Сыреновэй [...] колхознигуудай байха 5 гэр [...] риха юм. Тэрэшэлэн тээрмы[...] рилгада, шэнэ тодхогдоһон пило[...] дээрэ П. Сыбденовэй ба П. Мого[...] вой звенонууд хүдэлмэрилнэ. До[...] дохи звеногойхид һургуулиин [...] шан бариха, колхозойнгоо клу[...] багшанарай байрануудые заһаба[...] ха түсэбтэй.

Иимэ ехэ барилгые хангахын [...] хоёрдохи пилорама тодхогдожо, [...] релиин 19-һөө хүсэндөө орохо [...] Энэ бүхы барилганууд августы[...] да гол түлэб дүүрэхэ юм.

Б. Бирба[...]

Семинар үнгэргэгдэбэ

Апрелиин 6-да Ехэ-Кударын МТС-эй харьяата колхозуудай тарянанажалай, тэжээл бэлэдхэлэй, тракторна, овощиин бригадын бригадирнуудтай, кукуруза ургуулха звенонуудай звеньеводуудтай семинар үнгэргэгдэбэ. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд, МТС-эй агрономууд, хамтадаа 50-һаа үлүү хүн энэ семинарта хабаадалсаа. 1954 ондо кукуруза ургуулһан тухайгаа Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой садовод Г. Д. Пепеляев семинарта хабаадагшадта хөөрэжэ үгөө. Нүхэр Пепеляев туршалгын участок дээрэ нёдондо ургу[...] кукурузын хүсэд эдеэшэһэн бү[...] гуудые хабаадагшадта хару[...] байна. МТС-эй главна агроно[...] хэр Журавлев «Манай эндэ куку[...] ургуулха арга боломжонууд ба[...] рилгын агротехникэ» тухай [...] уншаа. Семинарта хабаадагша[...] куруза һуулгадаг механизмтай [...] нилсаа.

Ехэ-Кударын МТС-эй меха[...] торнууд Хамнигадайн МТС-эй [...] низаторнуудые социалистическэ [...] рысөөндэ уряалаа.

С. Таха[...]

"Малшадай үдэр"

Яруунын аймагай «Улаан туяа» колхозой правлени, партийна эхин организаци «Малшадай үдэр» үнгэргэбэ. Эндэ 100 шахуу малшад сугларжа, колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бадмаевай «Малшадай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй хахад жэлэй дүн» гэһэн элидхэл шагнаһан байна. Мүрысөөнэй дүнгэй ёһоор, һүнэй-товарна фермын хоёрдохи гүүртэ (даагшань Ц. Цыбиков) түрүү һуури эзэлжэ, правлениин ба партийна эхин организациин дамжуулгын Улаан тугта хүртэбэ. [...] гүүртын түрүү малшадта м[...] шан барюулагдаа.

Нүхэр Цыбиковэй гүүртэ[...] толгой үнеэн тоологдодог юм. М[...] гүүртынхид 85 тугал абаад, [...] тарганаар тэнжээжэ байна. Ти[...] һаалишад 100 үнеэнһээ 90 тугал[...] ха ба нютагай үүлтэрэй үнеэ[...] һөө 1200 литр һү һааха гэһэн [...] нуудые абанхай.

Ж. Дамд[...]

Ангуушанай дурадхал

Иркутска областиин Усть-Ордын национальна округой залуу ангуушан Юрий Сокольцев үнэгэ хайшан гээд бэлээр бариха тухай шэнэ арга үүсхэл һаяхан дурадхаһан байна. Тэрэ хадаа үнэгые амиды хулганаагаар мэхэлжэ капканда оруулна. Тэрэ амиды хулганаагаа тусхай дулаалагдаһан хайрсаг соо эдихэ хоолтойгоор (сухаари хэхэдэ һайн) хээд саһан доро буладаг. Тиигээд капканаа тэрэ хайрсаг дээрэ нэгэ хэдыхэн үбһөөр хушаад табидаг байна. Капканаа табихадаа арга бэшэ хулганаанай олооро байрладаг газарта—сомоодо гү, али һөөг бургааһанда дүтэ табиха шухала. Үнэгэн хулганаанай үнэр гү, али абяа дахан ерэжэ, тэрэнэй байһан газарые малтажа ородог. Тэрэ тиигэжэ байһаар урда хоёр хүлөөрөө заатагүй [...] канда оршодог юм.

Энэ аргаар нүхэр Сокольце[...] амжалта туйлаа. 1954 оной ду[...] хи кварталда 21 үнэгэ барижа, [...] зонойнгоо даалгабариие 500 пр[...] дүүргээ һэн.

С. Филип[...]

Редакторай ор[...]
О. Г. ГОМБО[...]

МҮНӨӨДЭР КИНОТЕАТРТА

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Дочь [...] (8 ч. 30 м., 12 ч. 30 м., 16 ч. [...] 18 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.), «Ч[...] ружьём» (10 ч. 30 м., 14 ч. 30 м. [...] 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 3[...] культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00436. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. 2[...]